

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena instytucjonalna)

na Wydziale Farmaceutycznym Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu, dokonanej w dniach 20-22 maja 2013 r.

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej (PKA) w składzie:

przewodniczący: prof. dr hab. Wojciech Mielicki, członek PKA

członkowie:

prof. dr hab. Janusz Solski, ekspert PKA,

prof. dr hab. Jerzy Brandys, ekspert PKA,

dr hab. Jolanta Żyśko, członek PKA, ekspert ds. jakości,

dr hab. Marek Kowalski, członek PKA, przedstawiciel pracodawców,

mgr Jakub Koziół, ekspert ds. formalno – prawnych PKA

mgr Kinga Kurowska, ekspert ds. doktorantów PKA

Dawid Kolenda, ekspert studencki PKA, przedstawiciel PSRP

Informacja o wizytacji i jej przebiegu

Krótką informacją o wizytacji

Polska Komisja Akredytacyjna po raz pierwszy dokonywała oceny instytucjonalnej w wizytowanej podstawowej jednostce organizacyjnej Uczelni. Wizytacja została przeprowadzona z w związku z upłynięciem okresu na jaki została wydana ocena na kierunku „analitika medyczna” przy jednoczesnym spełnianiu przez jednostkę warunków wynikających z art. 48a ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz § 6 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 29 września 2011 r. w sprawie warunków oceny programowej i oceny instytucjonalnej (Dz. U. Nr 207, poz. 1232).

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie przedłożonego przez Uczelnię raportu samooceny oraz przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, spotkań i rozmów przeprowadzonych z władzami Uczelni oraz Wydziału, reprezentantami interesariuszy zewnętrznych, pracownikami, doktorantami i studentami ocenianego kierunku.

Władze Uczelni i Wydziału stworzyły bardzo dobre warunki do pracy Zespołu Oceniającego PKA.

Załącznik nr 1 Podstawa prawna wizytacji

Załącznik nr 2 Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego.

1. Strategia określona przez jednostkę

Misją Uniwersytetu Medycznego, będącego ogniwem narodowego systemu edukacji, nauki i ochrony zdrowia, jest „odkrywanie i przekazywanie prawdy poprzez badania naukowe w zakresie szeroko rozumianych nauk o życiu oraz prowadzenie najwyższej jakości kształcenia studentów kierunków medycznych z wykorzystaniem nowoczesnych metod nauczania i stale modernizowanej bazy naukowo-dydaktycznej przy jednoczesnym poszanowaniu norm etycznych oraz kodeksu deontologii zawodowej a także dbałość o stan zdrowia mieszkańców Poznania, Wielkopolski i całego kraju.” Jest to misja zdefiniowana prawidłowo dla uczelni medycznej.

Zadaniem Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu jest kształceniu specjalistów ze wszystkich obszarów zdrowia, od lekarzy, przez farmaceutów, stomatologów, ratowników medycznych i pielęgniarek aż do biotechnologów, dietetyków, kosmetologów, optometrów oraz specjalistów z zakresu promocji zdrowia i nauk o zdrowiu.

Misją Wydziału Farmaceutycznego Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu jest „kształcenie wysokokwalifikowanej kadry na potrzeby rynku usług zdrowotnych, w tym przede wszystkim magistrów farmacji, analityki medycznej i kosmetologii, którzy dzięki uzyskanej wiedzy, nabytym umiejętnościom i ukształtowanym kompetencjom, są przygotowani do podejmowania wielorakich wyzwań zawodowych na obszarze Polski, Europy i świata”. Wydział Farmaceutyczny Uczelni intensywnie włącza się w realizowane w świecie obszary badań nad lekiem, materiałami medycznymi i produktami użytkowymi o zastosowaniach paramedycznych. Cel ten osiąga się poprzez rozwijanie współpracy z krajowymi i międzynarodowymi firmami i koncernami farmaceutycznymi oraz instytucjami tzw. otoczenia biznesowego farmacji. Prowadzone prace naukowe dotyczą zarówno dyscyplin podstawowych jak i stosowanych, co pozwala na efektywne wychodzenie z ofertą badawczą do partnerów biznesowych i coraz intensywniejsze podejmowanie wspólnych przedsięwzięć. Efektywnie rozwijana jest współpraca ze strukturami samorządowymi regionu oraz z regionalnymi organizacjami zawodowymi.

Misja Wydziału wpisuje się zatem całkowicie w misję Uczelni, zarówno w zakresie działań projakościowych dotyczących nauki oraz dydaktyki, jak i uwzględnianiu w koncepcji kształcenia potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego.

Strategia Uczelni jest systematycznie dostosowywana do zmieniających się uwarunkowań społeczno-prawnych oraz oddziaływań z otoczeniem. Ostatnia modyfikacja założeń strategicznego rozwoju Uczelni miała miejsce w roku 2013 i objęła lata 2013-2020. Wyeksponowano pięć wiodących obszarów strategicznych dotyczących: dydaktyki, badań naukowych, działalności klinicznej, promocji i rozwoju oraz administracji i inwestycji. Strategia Uczelni zawiera w sobie wypracowane na niższym szczeblu wszystkie cele Wydziałowe. W ten sposób strategia uczelniana i strategie poszczególnych wydziałów stają się wzajemnie spójne, wpisując cele własne w założenia programowe Uczelni.

Cele strategiczne rozwoju Wydziału podzielono na trzy obszary: dydaktyczny, naukowy i organizacyjny. Ogólne cele strategiczne, przedstawione w Raporcie Samooceny to:

w działaniach dydaktycznych:

- kształcenie wysokokwalifikowanych kadr w zawodach farmaceuty, diagnosty laboratoryjnego i kosmetologa
- rozwój systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia oraz budowanie wysokiej kultury jakości kształcenia
- udział w podyplomowym kształceniu ustawicznym
- wdrożenie wydziałowego systemu studiów III stopnia

w działaniach naukowych:

- systematyczne podnoszenie jakości prowadzonych badań naukowych
- pozyskiwanie nowych źródeł finansowania prowadzonych badań
- rozwój współpracy z partnerami zewnętrznymi
- intensyfikacja współpracy wewnętrznej
- zaangażowanie w nowe formy upowszechniania wiedzy

w działaniach organizacyjnych:

- kreowanie pozytywnego wizerunku farmaceuty w środowisku społecznym oraz umacnianie pozycji Wydziału w jego otoczeniu
- doskonalenie funkcjonowania Wydziału od strony organizacyjnej i administracyjnej
- dążenie do poprawy warunków lokalowych Wydziału
- promocja zachowań prozdrowotnych w społeczeństwie
- współdziałanie z władzami Uczelni i współpraca z zarządami korporacji zawodowych, władz regionalnych i organów samorządowych

Każdy z celów ogólnych opisany jest dokładnie za pomocą celów operacyjnych, z podaniem konkretnych działań i zadań oraz terminów ich osiągnięcia.

Strategia rozwoju Uczelni i Wydziału jest również spójna ze „Strategią rozwoju miasta Poznania do roku 2030” oraz „Zaktualizowaną strategią rozwoju województwa wielkopolskiego do 2020 roku”. Jako zadania priorytetowe dla miasta i regionu wymienia się tam m.in.:

- umocnienie pozycji Poznania jako europejskiego ośrodka naukowego i akademickiego przez umiędzynarodowienie badań i internacjonalizację kształcenia,
- tworzenie warunków dla rozwoju kapitału ludzkiego,
- wzrost konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorstw, w szczególności poprzez rozwój współpracy z poznańskimi uczelniami i instytucjami naukowo-badawczymi,
- podniesienie jakości kształcenia, opieki i wychowania,
- podniesienie świadomości prozdrowotnej wśród mieszkańców oraz dostępności do świadczeń zdrowotnych.

Biorąc pod uwagę powyższe informacje Zespół Oceniający stwierdza, że strategia rozwoju Wydziału jest zgodna ze strategią rozwoju Uczelni i bierze pod uwagę perspektywę rozwoju miasta i Regionu, a więc zapotrzebowania otoczenia społeczno gospodarczego.

Wydział dostrzega potrzebę dążenia do jak najlepszego realizowania zadań naukowych i dydaktycznych wynikających z misji i strategii Uczelni, i deklaruje systematyczne budowanie i ulepszanie Wydziałowego Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, obejmującego dydaktykę, świadczone usługi medyczne oraz badania naukowe.

Koncepcja kształcenia w Jednostce obejmuje jednolite studia magisterskie na kierunku „Farmacja” i „Analityka Medyczna” (studia stacjonarne i niestacjonarne), studia pierwszego stopnia na kierunku „Kosmetologia” (studia stacjonarne i niestacjonarne) oraz studia II stopnia na kierunku „Kosmetologia” w trybie niestacjonarnym. Wydział prowadzi również studia podyplomowe. Sprawa studiów III-go stopnia na Wydziale jest bardziej skomplikowana. Ze względu na oszczędności administracyjne w Uczelni stworzono zcentralizowany system studiów III stopnia, którego studenci przypisywani są do odpowiednich Wydziałów. Obecnie system ten jest modyfikowany w taki sposób, żeby każda Jednostka miała wyraźnie określone i zatwierdzone przez nią efekty kształcenia dla swoich studentów studiów III stopnia, przy zachowaniu ogólnouczelnianej struktury administracyjnej tych studiów. Zespół Oceniający bardzo zachęca do podjęcia w tym kierunku skutecznych i szybkich działań, bowiem studia (każdego stopnia) powinny być przypisane do Wydziału, a nie do Uczelni.

W Jednostce prowadzone są ponadto studia w języku angielskim, zarówno na poziomie studiów magisterskich, jak i III stopnia zakończonych zdobyciem stopnia Pharm. D. Wydział pochwalić się może dużą liczbą studentów- obcokrajowców, m.in. z USA, Kanady, Francji, Irlandii, Grecji i in.

W opinii Zespołu Oceniającego koncepcja kształcenia przyjęta na Wydziale Farmaceutycznym z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu nie różni się od koncepcji kształcenia przyjętych na tych Wydziałach w innych uczelniach medycznych. Również działalność naukowo-badawcza, zarówno jej zakres, jak i tematyka, odpowiada właściwemu obszarowi nauki (nauki medyczne, farmaceutyczne, o zdrowiu i o kulturze fizycznej) i jest prowadzona w szerokiej współpracy z jednostkami tak krajowymi, jak i zagranicznymi, z przywiązaniem właściwej wagi do jakości prowadzonych badań.

Zarówno koncepcja kształcenia, jak i działalność naukowo-badawcza Wydziału są zgodne ze celami strategicznymi przyjętymi przez Wydział.

Zarówno w strategii rozwoju Jednostki, w badaniach naukowych oraz w koncepcji kształcenia dużą wagę przykładana się do zagadnień związanych z nieustannym podnoszeniem jakości. Sformułowania „projakościowe” znalazły się na wysokich pozycjach w ogólnych celach strategicznych przyjętych zarówno w obszarze dydaktycznym, jak i naukowo-badawczym. Takie ujęcie wskazuje na to, że Jednostka właściwie identyfikuje swoją pozycję i rolę na rynku usług edukacyjnych, zdając sobie sprawę ze znaczenia jakości zarówno w dydaktyce, jak i w badaniach naukowych.

Istotnym elementem kształtowania oferty edukacyjnej Wydziału jest dostosowanie programów kształcenia do wymagań współczesnego rynku pracy. Główni interesariusze wewnętrzni (Studenci, Rada Wydziału, Dziekan i Prodziekani) aktywnie stymulują uatrakcyjnianie funkcjonujących i rozwój nowych specjalności na wszystkich kierunkach studiów (farmacja, analityka medyczna, kosmetologia). Odbywa się to na bazie dobrego rozeznania rynku, budowanego na podstawie licznych, udokumentowanych kontaktów Wydziału Farmaceutycznego z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Na szczeblu centralnym działa Biuro Karier, którego celem i misją jest zapewnienie studentom i absolwentom aktualnej informacji o medycznym i farmaceutycznym rynku pracy, nawiązywanie trwałej współpracy z pracodawcami, organizacja szkoleń, wsparcie studentów w poszukiwaniu satysfakcjonującego miejsca pracy odpowiadającego kwalifikacjom i aspiracjom. Biuro Karier by spełnić oczekiwania osób zainteresowanych będzie zapraszać do współpracy firmy i instytucje związane z branżą medyczną i farmaceutyczną. Wydział szczyli się długoletnią współpracą z Okręgową Izbą Aptekarską. Współpraca ta dotyczy programów kształcenia, praktyk, szkoleń podyplomowych.

Tabela nr 1 Liczba osób kształcących się w Uczelni i ocenianej jednostce

Forma kształcenia	Liczba studentów				Liczba uczestników studiów doktoranckich		Liczba słuchaczy studiów podyplomowych	
	uczelni		jednostki		uczelni	jednostki	uczelni	jednostki
	I. st.	II. st.	I. st.	II. st.				
studia stacjonarne	1.378	3.969	82	792	139	20	-	
studia niestacjonarne	448	1.040	14	173	17	-	369	128
RAZEM:	1.826	5.009	96	965	156	20	369	128

Załącznik nr 3 Informacja o kierunkach studiów prowadzonych w jednostce oraz wynikach dotychczasowych ocen jakości kształcenia

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Strategia rozwoju jednostki uwzględnia politykę zapewniania wysokiej jakości kształcenia i jest zbieżna z misją i strategią rozwoju Uczelni.

2) Jednostka kształci studentów na studiach I i II stopnia, jednolitych studiach magisterskich oraz studiach podyplomowych. Studia III stopnia należy formalnie przypisać do Wydziału. Koncepcja kształcenia jest spójna z celami strategicznymi Jednostki.

3) Jednostka właściwie identyfikuje swoją rolę i pozycję na rynku edukacyjnym, uwzględniając znaczenie jakości kształcenia.

4) W procesie kształtowania oferty edukacyjnej jednostki oraz budowaniu wysokiej kultury jakości kształcenia uczestniczą interesariusze wewnątrzni i zewnątrzni.

2. Skuteczność stosowanego wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

W wizytowanej Uczelni Uczelniany System Zapewnienia Jakości Kształcenia (USZJK) funkcjonuje od 2008 roku. Został on powołany Uchwałą Nr 1/2008 Senatu Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu z dnia 30 stycznia 2008 roku w sprawie wprowadzenia w Uniwersytecie Medycznym im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz Zarządzeniem Nr 9/08 Rektora Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu z dnia 6 lutego 2008 roku w sprawie organizacji przedsięwzięć związanych z funkcjonowaniem Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz relacją pomiędzy Władzami Uniwersytetu a Pracownią Oceny Jakości Kształcenia.

Uchwała zakładała istnienie USZJK od roku akademickiego 2007/2008. W skład systemu wchodziły Uczelniany Zespół Zapewnienia Jakości Kształcenia i Wydziałowe Zespoły Zapewnienia Jakości Kształcenia. Zasadniczymi celami systemu było:

- stymulowanie ciągłego doskonalenia jakości kształcenia w uniwersytecie,
- podniesienie rangi pracy dydaktycznej,
- gromadzenie i upowszechnianie wiarygodnych informacji na temat jakości kształcenia i poziomu wykształcenia absolwentów,
- współpraca z Samorządem Studenckim w zakresie oceny jakości kształcenia.

W ramach Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia ocenie podlegały:

- program kształcenia,
- realizacja procesu kształcenia,
- warunki realizacji procesu kształcenia,
- wyniki kształcenia.

Uchwała zakładała przeprowadzanie oceny w oparciu o liczne wskaźniki ilościowe (w uchwale wymienia się ich 14) oraz o oceny opisowej.

W ocenianej Jednostce Wydziałowy Zespół do Spraw Jakości Kształcenia został powołany już nieco wcześniej Decyzją Dziekana z dnia 18 maja 2007 roku powołującą Wydziałowy Zespół do Spraw Jakości Kształcenia. Wówczas rolą Zespołu było sprawdzanie zgodności Standardów kształcenia z realizowanym programem studiów, przygotowywanie i przeprowadzanie badań ankietowych opracowanie i analiza ich wyników oraz sporządzanie raportów z tych badań i przekazywanie ich Prorektorowi ds. Studenckich, Dziekanom lub Kierownikom jednostek międzywydziałowych oraz Kierownikowi Pracowni Oceny Jakości Kształcenia. Istniały również Rady Programowe, które także zajmowały się sprawami programowymi. Podczas wizytacji nie znaleziono dokumentów wskazujących na ich formalne umocowanie w strukturze zapewniania jakości kształcenia w ocenianej jednostce. Niestety

podobna sytuacja powtarza się w nowoutworzonej strukturze zapewniania jakości kształcenia na Wydziale.

Podczas wizytacji Zespół otrzymał bardzo szczegółowe (230 stron) Sprawozdanie z działalności Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w roku akademickim 2011/2012 opracowane przez Pracownię Oceny Jakości Kształcenia, zawierające cały szereg informacji dotyczących jakości kształcenia w całej Uczelni oraz na wizytowanym Wydziale. Efektem prac wykonanych w przez tę Pracownię w ostatnich latach jest konstrukcja nowego systemu zapewniania jakości kształcenia w UM w Poznaniu.

Obecna struktura USZJK została opisana w Uchwale nr 42/12 Senatu Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu z dnia 28 marca 2012 w sprawie wprowadzenia w Uniwersytecie Medycznym im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu Uczelnianego Systemu Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia, który to dokument przewiduje m. in. utworzenie Uczelnianego Zespołu Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz odpowiednich Wydziałowych zespołów, co ocenia się pozytywnie. Niestety w dokumencie nie opisano kompetencji Uczelnianego Zespołu oraz podziału zadań i odpowiedzialności pomiędzy szczebel uczelniany a wydziałowy. We wspomnianej Uchwale Senatu nie została także opisana rola oraz kompetencje Rad Programowych i ich zależności z Wydziałowym Zespołem Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia.

Wydziałowy Zespół Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia formalnie na Wydziale Farmaceutycznym nie został powołany, gdyż Rada Wydziału Farmaceutycznego na posiedzeniu, które odbyło się dnia 10 października 2012 roku powołała jedynie Zespół ds. Jakości. Na tym samym posiedzeniu powołano 3 Wydziałowe Komisje: ds. nostryfikacji dyplomów, ds. rozdziału środków finansowych na prowadzenie badań naukowych przez młodych naukowców oraz uczestników studiów doktoranckich oraz ds. parametryzacji i badań statutowych oraz dwa zespoły: ds. jakości kształcenia oraz ds. krajowych ram kwalifikacji. Ponadto powołano Wydziałowe Komisje Programowe dla kierunku: farmacja, analityka medyczna oraz kosmetologia. Ponownie brak jest jednak podziału zadań i odpowiedzialności pomiędzy te komisje i zespoły.

Istotną rolę w doskonaleniu jakości kształcenia odgrywają także Rady Pedagogiczne odbywające się oddzielnie dla poszczególnych kierunków kształcenia, które prowadzą szczegółową analizę jakości kształcenia w oparciu o ankiety (np. dokument analityczny Rady Pedagogicznej Kierunku Analityka Medyczna z dnia 13 maja 2013 roku).

Wewnętrzne procedury dotyczące jakości kształcenia dotyczą następujących obszarów działalności Wydziału, które zostały objęte regulacjami w postaci przepisów wewnętrznych:

- Konstytuujące wewnętrzny system zapewniania jakości oraz określające kompetencje organów uczelni i jednostki w tym zakresie (2 uchwały Senatu, 2 zarządzenia Rektora oraz 1 decyzja Dziekana),
- Dotyczące tworzenia programów kształcenia na studiach I, II i III stopnia oraz na studiach podyplomowych (4 uchwały Senatu, 1 zarządzenie Rektora),
- Dotyczące określania i weryfikacji efektów kształcenia oraz procesu dyplomowania (3 uchwały, 1 zarządzenie rektora),
- Dotyczące zasad rekrutacji (8 uchwał Senatu),
- Dotyczące toku studiów (5 uchwał Senatu, 1 zarządzenie Rektora),

- Dotyczące funkcjonowania biura karier (1 zarządzenie Rektora),
- Dotyczące oceny nauczycieli akademickich i pracowników nie będących nauczycielami akademickimi (7 uchwał Senatu),
- Dotyczące pomocy udzielanej studentom w procesie kształcenia (12 zarządzeń Rektora).

Pozyskane na Wydziale informacje upoważniają do sformułowania wniosku, że Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia na Wydziale Farmaceutycznym jest wdrożony. Świadczą o tym przytoczone powyżej zarówno akty prawne opisujące podstawowe składniki tego systemu, faktycznie realizowane przedsięwzięcia projakościowe, a także, sformalizowane jak i niesformalizowane, procedury wykonywane zgodnie z tradycją akademicką. Należy też podkreślić, iż przytoczone wyżej regulacje dotyczące systemu jakości kształcenia wskazują wyraźnie na jego scentralizowany charakter, opierający się na decyzjach podejmowanych na poziomie Uczelni a nie Jednostki. **Zdecydowanie należy stwierdzić, iż podział zadań i odpowiedzialności w strukturze jakości kształcenia w ocenianej jednostce (zarówno w wymiarze wertykalnym, jak i horyzontalnym) należy do słabych stron ocenianej struktury. Niestety nie można jej ocenić jako przejrzystej.** Opisane to zostało szczegółowo w punkcie 8 raportu.

W skład Wydziałowych Komisji Programowych wchodzi i biorą czynny udział przedstawiciele pracodawców (interesariuszy Zewnętrznych), a z przedstawicielami zrzeszeń (korporacji) zawodowych jak np. Wlkp. Okręgową Izbą Aptekarską i podobnymi Wydział ma od wielu lat współpracę i dobry kontakt owocujący systematycznym wpływem na kształtowanie programów nauczania.

W ocenianej jednostce studenci jako interesariusze wewnętrzni w pełni uczestniczą w strukturze decyzyjnej zarządzania jakością kształcenia, co potwierdzone zostało w otrzymanej dokumentacji, na spotkaniu z zespołem zajmującą się zapewnianiem i doskonaleniem jakości kształcenia na Wydziale oraz samorządem studenckim funkcjonującym w jednostce. Studenci powołani są w sposób formalny do składu Wydziałowego Zespołu Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia w liczbie jednego studenta i zsiadają w nim od października 2012 roku. Studenci są zapraszani z odpowiednim wyprzedzeniem na posiedzenia ciał pracujących nad jakością kształcenia na Wydziale oraz są traktowani na równi z innymi członkami zespołu, ich głos jest respektowany oraz oczekiwany, co potwierdzają w rozmowie z zespołem oceniającym. Aktywność studentów w Wydziałowym Zespole ds. Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia jest na dostatecznym poziomie i przejawia się m.in. w proponowaniu wprowadzenia regulaminu zapisów na seminaria magisterskie czy udziału w hospitacjach prowadzonych przez pracowników naukowo-dydaktycznych. Co więcej, przedstawiciele studentów kierowali do Dziekana Wydziału prośby i zapytania w związku z działaniami Zespołu, na przykład zapytanie dotyczące dalszego losu wypełnianych przez studentów ankiet, co ocenia się pozytywnie. Opinie studentów brane są pod uwagę i stanowią przedmiot obrad ciał zajmujących się zapewnianiem jakości kształcenia na Wydziale. W opinii przedstawicieli studentów prace Zespołu są potrzebne, jednak do wypracowania konkretnych i namacalnych efektów potrzeba więcej czasu i systematyczności działań.

Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia identyfikowany na Wydziale Farmaceutycznym posiada cechy systemu kompleksowego. Potwierdzeniem tego są wewnętrzne akty normatywne regulujące funkcjonowanie tego systemu zapewniania oraz zidentyfikowane rozwiązania obejmujące prowadzone w jednostce rodzaje studiów. Wydział prowadzi kształcenia na studiach I i II stopnia oraz studiach podyplomowe. Studia Doktoranckie mają charakter studiów międzywydziałowych.

Ocena stopnia realizacji efektów kształcenia została określona w regulaminie studiów, w kartach przedmiotów oraz szczegółowo w warunkach zaliczenia poszczególnych przedmiotów (np. pismo L.Dz. IV/10/13 do Dziekana Wydziału Farmaceutycznego z dnia 12 lutego 2013 roku dotyczące zasad zaliczania przedmiotów realizowanych w Katedrze i Zakładzie Technologii Postaci Leku) oraz regulaminach niektórych przedmiotów, które przedstawiane są studentom na pierwszych zajęciach oraz umieszczone są na stronie internetowej (np. biologia molekularna http://www.biochemfarm.amp.edu.pl/files/Regulamin_BM_2013.pdf). Powyższe dokumenty nie są sformułowane w języku efektów kształcenia. Dodatkowo szczegółowe zasady weryfikacji efektów kształcenia można odnaleźć w procedurze dyplomowania oraz procedurze oceny przebiegu praktyk. Trudno jednak w powyższych działaniach i procedurach doszukać się systemowości i systematyczności.

Należy podkreślić, że oceniany Wydział utrzymuje stały kontakt z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Liczne grono przedstawicieli pracodawców uczestniczących w spotkaniu z Zespołem Oceniającym jednomyślnie wyraziło opinię, że jakość kształcenia na ocenianym Wydziale podnosi się z roku na rok, a władze Wydziału zapewniają pracodawcom uczestnictwo w definiowaniu i ocenie efektów kształcenia na miarę oczekiwań. Chlubnym przykładem współpracy władz wydziału z Okręgową Izbą Aptekarską w Poznaniu i z władzami samorządowymi Poznania było utworzenie w 1993 r. Apteki Akademickiej, której funkcjonowanie bardzo dobrze wpisuje się realizację praktycznych aspektów kształcenia farmaceutycznego.

Pewnym mankamentem uczelnianego Systemu Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia jest jednak marginalizacja roli interesariuszy zewnętrznych, uwidaczniająca się umieszczeniem przedstawicieli tych interesariuszy jedynie w Komisjach Programowych. Dobrze funkcjonująca współpraca Wydziału z interesariuszami zewnętrznymi lokuje się więc w zasadzie obok tego Systemu, i Zespół Oceniający sugeruje wprowadzenie na tym polu odpowiednich zmian.

Wydział docenia opinię środowiska zewnętrznego w procesie weryfikacji zakładanych efektów kształcenia. Istotne znaczenie w tym procesie ma monitorowanie kariery zawodowej absolwentów, opinie pracodawców oraz wyniki analizy zakładanych i uzyskiwanych efektów podczas realizacji praktyk zawodowych. Monitorowaniem karier zawodowych absolwentów i pomiarem efektów kształcenia na rynku pracy zajmuje się Biuro Karier, którego nadrzędnym zadaniem jest promocja studentów i absolwentów Uczelni (w tym absolwentów Wydziału Farmaceutycznego) oraz wszechstronne i profesjonalne wspieranie ich działań na rynku pracy.

Pracownicy Biura Karier rozpoczęli monitoring losów zawodowych absolwentów uczelni w ostatniej dekadzie grudnia 2012 r. Jego przewodnim celem było zbadanie metod, z których korzystają absolwenci w procesie poszukiwania pracy oraz czasu, jaki jest im potrzebny do znalezienia pierwszego zatrudnienia. Znowelizowana ustawa *Prawo o szkolnictwie wyższym* nakłada na polskie uczelnie obowiązek przeprowadzenia wśród byłych studentów wspomnianych badań po trzech i pięciu latach od daty ich egzaminu licencjackiego lub magisterskiego. Wszyscy absolwenci Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego zostali zobowiązani są do złożenia oświadczenia o wyrażeniu zgody na uczestnictwo w badaniach ankietowych. Formularze oświadczeń są ogólnodostępne na stronie Wirtualnego Biura Karier, w siedzibie Biura Karier oraz w dziekanatach. Absolwenci, którzy dobrowolnie wyrażą chęć wzięcia udziału w monitoringu otrzymają do wypełnienia krótką elektroniczną ankietę. Biuro Karier UMP rozpoczęło monitorowanie losów absolwentów wysyłką elektronicznej ankiety ze specjalnie utworzonego do tego celu adresu monitoring2012@ump.edu.pl. Utworzono też papierową i elektroniczną bazę zebranych formularzy wyrażenia zgody na udział w monitorowaniu. Łącznie wysłano 760 ankiet, uzyskany zwrot wynosi 217, co stanowi 28,6 %. Biuro Karier prowadzi obecnie prace zmierzające do wygenerowania raportu z monitorowania losów absolwentów dla Władz Uczelni.

Biuro Karier włączyło się do współpracy przy realizacji projektu AGNITIO – monitoringu losów absolwentów realizowanego z branżowymi i medycznymi instytucjami samorządowymi. Jest to projekt, którego innowacyjność wyraża się w stworzeniu nowych, funkcjonalnych powiązań między uczelniami wyższymi kształcącymi na kierunkach medycznych a instytucjami branżowymi w zakresie monitoringu losów absolwentów; w opracowaniu nowatorskich, kompleksowych narzędzi, dzięki którym zrodzi się możliwość wspólnego, całościowego badania losów absolwentów regulowanych kierunków medycznych oraz opracowaniu modelu gromadzenia danych. Produktem finalnym będzie system zbierania informacji o losach absolwentów kierunków lekarskich, pielęgniarских i położniczych. Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego (poddziałanie 4.1.1 „Wzmocnienie potencjału dydaktycznego uczelni”, Priorytetu IV „Szkolnictwo wyższe i nauka”, Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki). Beneficjentem projektu jest Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie, a współpraca polegała na uczestnictwie pracownika Biura Karier UMP w wywiadzie grupowym oraz ankietowym.

Biuro Karier prowadzi też działalność doradczą i szkoleniową w zakresie tworzenia dokumentów aplikacyjnych, prawidłowego przygotowania do odbycia rozmowy kwalifikacyjnej i negocjacji płacowych. Doradca zawodowy podczas cotygodniowych spotkań pomaga indywidualnie ustalić predyspozycje zawodowe studentów i absolwentów, tak aby trafnie zoptymalizować ścieżkę ich przyszłej kariery. W ramach działalności informacyjnej Biuro Karier udostępnia swoim beneficjentom aktualne oferty pracy, praktyk, staży studenckich i wolontariatów. Biuro jest źródłem wiedzy o możliwościach podniesienia kwalifikacji zawodowych. Utrzymuje też ścisłe kontakty z pracodawcami, instytucjami kreującymi rynek medyczny i portalami rekrutacyjnymi oraz odpowiada za organizację i promocję corocznych Medycznych Targów Pracy. Pracownicy Biura Karier administrują internetową witrynę Biura Karier.

Procedura monitorowania i okresowych przeglądów programów kształcenia jest w fazie przekształcania i obecnie odbywa się wielotorowo. Istnienie kilku ciał odpowiedzialnych za monitorowanie programów kształcenia (Zespół ds. KRK, Wydziałowe Komisje ds. programowych poszczególnych kierunków kształcenia, Rady Pedagogiczne) wymaga silniejszej roli koordynującej Wydziałowego Zespołu Doskonalenia i Zapewniania Jakości Kształcenia.

Obecnie to właśnie Komisje ds. Programowych odgrywają główną rolę w monitorowaniu i ocenie programów kształcenia. Spotkania Wydziałowych Komisji ds. Programowych dla poszczególnych kierunków studiów odbywają się 2-3 razy w roku (czasami częściej, jeśli zajdzie taka potrzeba). W skład tych Komisji wchodzi poza nauczycielami akademickimi, przedstawicielami studentów, absolwentów oraz interesariuszy zewnętrznymi. Monitorowanie i modyfikacja programów kształcenia odbywa się głównie na podstawie informacji zamieszczonych w ankietach oraz zgłaszanych na Radach Pedagogicznych. Zebrania Wydziałowych Komisji ds. Programowych są protokołowane i wynika z nich, iż Komisje rzeczywiście analizują, dyskutują i dokonują zmian w programach kształcenia. Brak jest natomiast wniosków do Rady Wydziału o ich zatwierdzenie.

Zespół Oceniający postuluje przyjęcie bardziej usystematyzowanych działań w zakresie przeglądu programów kształcenia.

Zasady oceniania studentów na Wydziale Farmaceutycznym UM w Poznaniu są określone zarówno dla studentów, doktorantów, jak i słuchaczy studiów podyplomowych. Ustalone zostały następującymi regulaminami studiów:

- Regulamin Studiów Uniwersytetu Medycznego im Karola Marcinkowskiego w Poznaniu,
- Regulamin Studiów Doktoranckich,
- Regulamin Studiów Podyplomowych w zakresie Analityki Medycznej,

Wszystkie regulaminy zakładają zasady oceny okresowej oraz oceny końcowej studiów. Sposób oceniania przyjęty przez Wydział zakłada skalę od 2 do 5. Przewiduje różne progi zaliczenia np. nowy Regulamin Studiów, który wejdzie w życie od 1 października 2013 roku stawia przed studentami bardzo wysokie wymagania projakościowe i przewiduje próg zaliczeń od 60 do 75 %. Ponadto zasady zaliczania poszczególnych przedmiotów, w tym oceniania studentów są szczegółowo określone w kartach przedmiotów oraz w warunkach zaliczenia przedmiotów i ogłaszane studentom na początku semestru oraz publikowane na stronie internetowej oraz w gablotach poszczególnych katedr.

Zasady zaliczania i oceniania sformułowane są jasno i czytelnie. Informacje zwrotne na temat realizacji tych zasad znajdują się w ankietach ogólnouczelnianych oraz wydziałowych (a czasami i przedmiotowych). Ich analiza należy do Wydziałowego Zespołu Doskonalenia i Zapewniania Jakości Kształcenia.

Ponadto w Uczelni wdrażany są procedury mające na celu obiektywizację systemu oceniania studentów. Jednym ze sposobów takiej obiektywizacji jest system oparty o system kodowania prac na platformie OLAT oraz zalecenie sprawdzania prac pisemnych przez kilku pracowników, co ma celu eliminację „czynnika subiektywnego”.

Środkami weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia jest w szczególności system oceniania prac zaliczeniowych, projektowych i egzaminacyjnych. System oceniania studentów jest transparentny i niezmiennie respektowany oraz wynika z przepisów Regulaminu Studiów. Regułą jest, iż zasady dotyczące oceny osiągnięć studentów w tym warunki przystąpienia do zaliczenia danych form zajęć oraz zasady w nich uczestniczenia są podawane na pierwszych możliwych zajęciach oraz nie ulegają zmianom bez pełnej aprobaty studentów tworzących daną grupę zajęciową. Studenci w rozmowie z Zespołem Oceniającym uznali system oceniania obowiązujący na Wydziale za co do zasady sprawiedliwy i nie wskazali sytuacji konfliktowych na tym tle.

Studenci czerpią informacje o szczegółowych zasadach oceniania z sylabusów przedmiotów, regulaminu studiów oraz od prowadzących zajęcia. Sylabusy zawierające modułowe efekty kształcenia dostępne są dla studentów na stronie internetowej oraz udostępniane przez prowadzących zajęcia. Studenci uważają sylabusy poszczególnych przedmiotów za bardzo przydatne w toku studiów, a ich treść za zrozumiałą.

Weryfikacja zakładanych efektów kształcenia odbywa się według harmonogramu sesji egzaminacyjnej, który znany jest studentom. Co więcej zaznaczyć należy, iż wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia przewiduje mechanizmy weryfikacji zasad oceniania i wdrażania ewentualnych działań naprawczych. Odbywa się to za pośrednictwem Rad Pedagogicznych, które odbywają się pod koniec każdego z lat studiów, na których spotykają się prowadzący zajęcia wraz z prodziekanem Wydziału oraz przedstawicielami studentów (starostami lat i grup), gdzie omawiane są problemy związane z każdym z przedmiotów w tym z systemem oceniania. Po spotkaniach Rad Pedagogicznych sporządza się specjalne protokoły zawierające nazwy przedmiotów wraz z uwagami studentów oraz prowadzących, jak i przyporządkowanymi im ewentualnymi działaniami naprawczymi.

Egzaminy i inne formy sprawdzania wiedzy i umiejętności oraz ich rzetelność oceniane są również przez studentów w ankiecie studenckiej, które to oceny są wykorzystywane do usuwania nieprawidłowości systemu. Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym stwierdzili, iż efekty kształcenia osiągnięte na ich Wydziale są sprawdzalne, co wynika ze specyfiki ich studiów tj. można je zweryfikować nie tylko systemem ich oceny na uczelni, ale również poza jej murami np. podczas praktyk wakacyjnych, pracy zawodowej czy na praktykach międzynarodowych, podczas których studenci wykorzystują zdobytą wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne.

Procedury zapewniania jakości kształcenia w obszarze oceny jakości kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia można podzielić na kilka podobszarów:

- zatrudnianie kadry prowadzącej proces kształcenia (konkursy uwzględniające wymagania konkursowe),
- okresowa ocena nauczycieli akademickich (Karty Oceny Nauczycieli Akademickich - Wydziałowa Komisja ds. Oceny Nauczycieli Akademickich, której prace w tym zakresie należy ocenić bardzo wysoko),
- hospitacje zajęć dydaktycznych przeprowadzane według Regulaminu hospitacji zajęć dydaktycznych prowadzonych na Wydziale Farmaceutycznym UM im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu oraz Protokołu hospitacji zajęć dydaktycznych dla studentów Wydziału Farmaceutycznego,

- badania ankietowe dotyczące jakości kształcenia .

Za realizację tych procedur odpowiada Wydziałowy Zespół Doskonalenia i Zapewniania Jakości Kształcenia. Analiza ankiet wypełnianych przez studentów dokonywana jest także przez Rady Pedagogiczne i Komisje Programowe. Obserwowana jest pewna niezgodność procedur założonych i zapisanych w Uchwale Senatu 42/12, a ich realizacją na Wydziale Farmaceutycznym, co opisano w punkcie 8.

Oceniając kompleksowość tych procedur trzeba stwierdzić, iż jest ona niepełna, można by stwierdzić wręcz pewnego rodzaju rozproszenie czy rozdrobnienie systemu w tym obszarze. Wynika ono z liczebności stosowanych narzędzi (w formie ankiet), których przeprowadzanie i analiza nie podlega wystarczającej koordynacji i sprawia wrażenie chaosu. Obserwowana jest też w tym zakresie daleko idąca swoboda i decentralizacja działań i decyzji.

Mimo tego rozproszenia, analiza systemu w tym obszarze pozwoliła na zaobserwowanie dobrych praktyk i działań naprawczych w zakresie oceny jakości kadry prowadzącej zajęcia. W latach ubiegłych studenci IV roku analityki medycznej zgłaszali liczne uwagi na temat osoby prowadzącej zajęcia z propedeutyki onkologii w Wielkopolskim Centrum Onkologii. Po zidentyfikowaniu problemu oraz zastosowaniu działań naprawczych nie ma już uwag i proces dydaktyczny przebiega prawidłowo.

Z informacji zebranych przez Zespół Oceniający wynika jednak, że ankiety studenckie nie są w wystarczającym stopniu istotnym elementem okresowej oceny kadry akademickiej, a ich wyniki są w bardzo ogólny sposób opracowane w postaci podsumowań. Zespół Oceniający zapoznał się ze zbiorczym opracowaniem wyników ankiet prezentującym liczbę przeprowadzonych ankiet i uogólnione wyniki z poszczególnych działów i pytań ankiety oceniającej. W trakcie wizytacji nie przedstawiono jednak systemowych rozwiązań ukazujących dalsze postępowanie z wynikami ankiet, w tym dokumentów poświadczających szczegółową analizę ich wyników, do czego zobowiązany jest Wydziałowy Zespół Doskonalenia i Zapewniania Jakości Kształcenia. W szczególności nie zaprezentowano dokładnych wielopłaszczyznowych analiz i płynących z nich wniosków oraz wprowadzenia ewentualnych działań naprawczych i ewaluacji ich efektywności.

Studenci nie są informowani o skutkach swoich wypowiedzi i ocen, jak również podjętych działaniach naprawczych, co uznać należy za poważną lukę systemu ankietowego. Wyniki ankiet są prezentowane jedynie na posiedzeniach Rady Wydziału, gdzie mogą zapoznać się z nimi pracownicy naukowo-dydaktyczni oraz przedstawiciele studentów, co nie jest jednak jak wspomniano powyżej wystarczającym sposobem prezentacji wyników oceny zajęć.

Studenci, mimo udzielonej informacji, że chętnie wypełniają ankiety, zapytani o największą ich wadę odpowiedzieli, że jest nią brak jakichkolwiek efektów płynących z jej wypełnienia, które byłyby dla nich widoczne. Za wadę uznali również brak informacji zwrotnej, którą mogliby otrzymywać po wypełnieniu ankiet. Studenci oczekiwaliby rzetelnego podsumowania ankietyzacji np.: w postaci wskazania najczęściej zgłaszanych uwag oraz działań naprawczych planowanych w celu ich załagodzenia. Działania takie mogą pozytywnie wpłynąć na świadomość studentów przy wypełnianiu ankiet.

Na pozytywną ocenę zasługuje uzupełnienie systemu ankietowego o ocenę prowadzonych kursów i prowadzących dokonywana przez studentów na posiedzeniach Rad pedagogicznych. Studenci mają okazję wyrażać się na temat jakości zajęć i zgłaszać uwagi co do ich prowadzenia w obecności nauczycieli akademickich, opiekunów lat oraz prodziekana ocenianego Wydziału. Systemowym rozwiązaniem zastosowanym przy okazji funkcjonowania Rad Pedagogicznych jest sporządzanie z ich posiedzeń dokładnych protokołów według wzorca ustalonego przez Wydziałowy Zespół Doskonalenia i Zapewniania Jakości Kształcenia, zawierający miejsce na uwagi studentów i pracowników naukowych. Tak sporządzone protokoły są następnie uzupełniane o wykaz działań naprawczych, wskazanych przez Kierowników Katedr, lub osoby odpowiedzialne za prowadzenie przedmiotu. Wyniki obrad Rad Pedagogicznych przekazywane są Dziekanowi Wydziału celem kontrolowania wykonania wskazanych w nich uwag.

Pozytywnie ocenić należy również rozwinięty system hospitacji zajęć prowadzony w oparciu o *Regulamin hospitacji zajęć dydaktycznych prowadzonych na Wydziale Farmaceutycznym Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu*. Zespół Oceniający zapoznał się z obszerną dokumentacją sporządzoną z przeprowadzanych hospitacji, w tym protokołów zawierających również uwagi studentów przekazywane zespołowi hospitującemu. Hospitacje na ocenianym Wydziale odbywają się według z góry określonego harmonogramu, co ma już znamiona systemowe i zasługuje na podkreślenia. Wyniki hospitacji przekazywane są zarówno kierownikowi odpowiedniej Katedry jak i Dziekanowi Wydziału.

Na wyróżnienie zasługuje dodatkowa ankietyzacja prowadzona przez Samorząd Studencki działający na ocenianym Wydziale. Ankieta zawiera pytania dotyczące każdego z przedmiotów obowiązkowych na danym roku studiów oraz pytania otwartego, w którym studenci mogą wypowiedzieć się na dowolny temat związany z funkcjonowaniem Uczelni. Wyniki ankiety prezentowane są na specjalnym posiedzeniu Rady Wydziału oraz przekazywane w postaci szczegółowego raportu prodzikanowi odpowiedzialnemu za dany kierunek studiów, Dziekanowi Wydziału oraz Prorektorowi ds. Studenckich, jak również kierownikom katedr, których przedmioty podlegają ocenie. Przygotowywany przez studentów raport charakteryzuje się dużym stopniem szczegółowości, co do uwag udzielanych przez studentów. Wszystkie wskazane działania należy wyróżnić.

Ocena działalności naukowej kadry akademickiej Wydziału Farmaceutycznego UM w Poznaniu jest elementem okresowej oceny nauczycieli akademickich. Poziomą działalność naukową Wydziału należy ocenić jako wysoką i prowadzoną w obszarze związanym z prowadzonym kształceniem. W wyniku kompleksowej oceny jakości działalności naukowej przeprowadzonej w roku 2010, decyzją Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 30 września 2010 r., Wydział Farmaceutyczny otrzymał kategorię naukową B.

Procedury dotyczące jakości kształcenia i związane z oceną poziomu naukowego jednostki należy podzielić na dwa obszary:

- monitorowania zgodności kierunków studiów z prowadzonymi badaniami,
- doboru kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia (w tym stanowiących minimum kadrowe).

Działania w tym zakresie prowadzone są przez Kierowników Katedr/zakładów, Wydziałową Komisję ds. Parametryzacji i Badań Statutowych, Wydziałową Komisję ds. Oceny Nauczycieli Akademickich, Dział Naukowej Biblioteki Głównej, a rola koordynująca należy do Wydziałowego Zespołu Zapewniania Jakości Kształcenia.

Zdaniem Zespołu Oceniającego należałoby zwrócić uwagę na większą kompleksowość działań w tym zakresie oraz zwiększenie roli koordynującej Wydziałowego Zespołu Zapewniania Jakości Kształcenia. Jednym z kluczowych problemów, szczególnie w zakresie osiągnięcia spójności obszaru wiedzy i z prowadzonym kształceniem, będzie określenie zasad umożliwiających osiągnięcie synergii wyników badań naukowych z określonymi w strategii kierunkami rozwoju oferty dydaktycznej. Nieodzownym instrumentem, który stworzyć powinny Władze Wydziału, powinien być mechanizm korygowania oferty dydaktycznej wraz z rozwojem badań naukowych.

W zakresie oceny zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej do prowadzenia zajęć można zaobserwować istnienie dobrych praktyk w postaci opracowania dokonanego przez Pracownię Oceny Jakości Kształcenia pt.: „Baza dydaktyczna Uniwersytetu Medycznego im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu (2009)”. Opracowanie zawiera nie tylko wystandaryzowany opis bazy, którym dysponuje UM w Poznaniu, ale także szereg cennych wskazówek i wniosków o charakterze praktycznym, zarówno strategicznych, jak i operacyjnych. Miedzy innymi postuluje się w nim stworzenie całościowego planu wyposażenia i doposażenia sal wykładowych oraz zwiększenia dostępu do Internetu bezprzewodowego. Szkoda, że wnioski płynące z tej analizy nie zostały do końca wykorzystane w praktyce.

Ocena posiadanych przez Wydział zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej wypada pozytywnie. Studenci w swoich ankietach oraz osoby hospitujące zajęcia są podmiotami oceniającymi infrastrukturę dydaktyczną, naukową i socjalną Wydziału. Nieodzwonne jednak wydaje się opracowanie zasad systematycznego monitoringu zasobów bazy dydaktycznej Wydziału Farmacji.

System Zapewnienia Jakości Kształcenia na Wydziale Farmaceutycznym UM w Poznaniu dokumentowany jest w sposób rozproszony. Część istotnych informacji dotyczących jakości kształcenia przechowywana jest w charakterze danych poufnych i udostępniana w systemie elektronicznym „Wirtualny Dziekanat”. Także w tym systemie dostępne są informacje dotyczące systemów oceniania i programów studiów. Karty Oceny pracowników przechowywane są w formie papierowej. Raporty ewaluacji jakości kształcenia oraz oceny pracy dziekanatu przechowywane są. Te dwa systemy stanowią dostępne dla społeczności miejsce gromadzenia większości informacji dotyczących systemu zapewnienia jakości.

Aktualizacja danych oraz zamieszczanie danych w systemie informatycznym uczelni jest przeprowadzona rutynowo i regularnie.

Dotychczasowe procedury gromadzenia, analizowania i wykorzystania stosowych informacji w zapewnieniu jakości kształcenia nie miały charakteru działań systemowych i kompleksowych. Można stwierdzić, że na Wydziale brak jest jednolitego systemu informacyjnego, który scalałby w jedną spójną całość działania związane z gromadzeniem,

analizowaniem i wykorzystywaniem informacji dotyczących zapewniania jakości kształcenia. Studenci uczestniczą w procesie ankietyzacji, mają jednak ograniczony dostęp do pozyskanych w ten sposób informacji. Nie biorą udziału w analizowaniu i wykorzystywaniu informacji w dalszym procesie doskonalenia jakości kształcenia. Chcąc zachować dotychczasową formę badania opinii studenckiej stwierdza się pilną potrzebę szerszego upublicznienia jego wyników.

Za istotną rekomendacją w tym zakresie należy uznać stworzenie systemu informacyjnego obejmującego zbieranie, analizowanie i przetwarzanie informacji związanych z zapewnieniem jakości kształcenia. Częściowo taką rolę być może będzie spełniał Wirtualny System Usług dla Studenta (WISUS) oddany do użytkowania przez studentów w 2012 roku.

Informacje na temat kształcenia odbywa się poprzez informatory, strony internetowe Uczelni oraz Wydziału, a także gablotach na Wydziale, uwzględniają one w szczególności dane dotyczące oferty dydaktycznej. Wszystkie informacje o programach studiów, efektach kształcenia, organizacji i procedurach dotyczących toku studiów dostępne są na stronie internetowej Uczelni (www.ump.edu.pl) i Wydziału (<http://www.ump.edu.pl/index.php?strona=&department=16>). Szczegółowe informacje dotyczące rozkładów zajęć oraz wymagań stawianych w ramach poszczególnych przedmiotów można znaleźć na stronach poszczególnych Katedr i Zakładów. Informacji o kształceniu i uzyskiwanych kwalifikacjach udzielają także nauczyciele akademicki i pracownicy administracyjni. Są one także udostępniane w gablotach na Uczelni.

Od tego roku akademickiego obsługa studentów prowadzona jest za pomocą ogólnouczelnianego systemu komputerowego Wirtualny System Usług dla Studenta (WISUS).

Studenci mają publiczny dostęp do aktualnych informacji związanych z organizacją i procedurami toku studiów, informacji o programach kształcenia oraz zakładanych efektach kształcenia. Wszelkie informacje i aktualności publikowane są na stronie internetowej Wydziału oraz w postaci ogłoszeń na tablicach informacyjnych. Informacje umieszczane na stronie internetowej są dla studentów jasne i zrozumiałe. Strona internetowa bogata jest w bazę aktów prawnych dotyczących studiowania, wszelkie dokumenty takie jak regulamin studiów, program kształcenia, opis kierunkowych efektów kształcenia i sposób ich weryfikacji oraz plan studiów są umieszczane do wiadomości studentów najpóźniej przed rozpoczęciem zajęć dydaktycznych, co ocenia się pozytywnie. Studenci na spotkaniu z Zespołem Oceniającym wysoko ocenili funkcjonowanie strony internetowej ocenianej jednostki.

Ponadto na ocenianym Wydziale organizuje się spotkania informacyjne studentów I roku z samorządem studenckim i władzami Wydziału, na których nowopryjęci studenci mają okazję poznać praktyczne informacje przydatne podczas studiowania m. in. organizację roku akademickiego, informacje o pracy dziekanatu, informacje o stypendiach, regulaminach oraz możliwości uzyskania kredytów studenckich i miejsca w domu studenckim. Co więcej, Samorząd Studencki Uczelni wydaje co roku kalendarz zawierający najważniejsze informacje organizacyjne dla studentów, co należy ocenić jednoznacznie pozytywnie.

Władze Wydziału deklarują, iż mają świadomość, że sprawny system zarządzania informacją jest ważnym elementem doskonalenia jakości kształcenia i dlatego przewidują jego dalsze doskonalenie.

Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia identyfikowany na Wydziale Farmaceutycznym Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu posiada cechy systemu kompleksowego. Potwierdzeniem tego są wewnętrzne akty normatywne regulujące funkcjonowanie tego systemu oraz zidentyfikowane rozwiązania obejmujące prowadzone w jednostce rodzaje studiów.

Oceniając kompleksowość Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia należy stwierdzić, że stopień jego zaawansowania nie jest jednolity. Zdecydowanie bardziej rozwinięty jest w stosunku do studiów I i II stopnia, mniejszy w odniesieniu do studiów podyplomowych. Na tym rodzaju studiów władze Wydziału muszą w najbliższym czasie skupić w sposób szczególny swą uwagę.

Funkcjonujący na Wydziale system uwzględnia podstawowe czynniki mające wpływ na jakość kształcenia, opisane powyżej (a-j). Choć i w tym przypadku nie zawsze jest satysfakcjonujący stopień ich spełnienia. Do tych, które powinny być w sposób szczególny doskonalone zaliczyć można: udział interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych, w zakresie ich większej aktywności dotyczącej analizy, oceny i doskonalenia efektów kształcenia, monitorowanie losów absolwentów (chodzi o kompleksowe, systematyczne badania, realizowane przy wykorzystaniu jednolitej metodologii i skutkujące wdrażaniem pozyskanych w ten sposób wniosków), czy upublicznianie deklarowanych efektów kształcenia przez system informacyjny.

Procedury wypracowane przez Władze Wydziału opierają się w większości na tradycyjnych strukturach Wydziału, jak zakłady i katedry, oraz na tradycji akademickiej. Podobnie proponowane na Wydziale zmiany projakościowe wprowadzane są decyzjami Dziekana lub uchwałami Rady Wydziału, odpowiednio do ich kompetencji statutowych. Trudno jest jednak ocenić jednoznacznie efektywność systemu, ponieważ brak jest ostatecznych analiz, raportów i działań naprawczych z nich wynikających.

Z kompleksowej analizy funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia wynika, że Wydział nie podjął jeszcze w pełni wykształconych badań dotyczących określenia jego efektywności. Stosowana obecnie formuła oceny efektywności systemu znajduje się obecnie w stadium początkowym i taki proces dotyczy wyłącznie wybranych obszarów kształcenia. Nie ma ona powszechnego wykorzystania, stąd tylko częściowa ocena tego kryterium oceny Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia.

Załącznik nr 4 Funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego⁴ znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Wewnętrzny System Jakości Kształcenia na Wydziale Farmaceutycznym jest w fazie wdrażania. Oceniając aspekt strukturalny należy stwierdzić, iż podział zadań i

odpowiedzialności w strukturze jakości kształcenia w ocenianej Jednostce (zarówno w wymiarze wertykalnym, jak i horyzontalnym) należy do jego słabych stron. Struktura decyzyjna oraz podziału zadań i odpowiedzialności pomiędzy szczebel Wydziału i Uczelni oraz pomiędzy licznymi ciałami funkcjonującymi na Wydziale odpowiadającymi za jakość kształcenia w jej poszczególnych wymiarach nie jest przejrzysta.

2) Wdrażany system zapewnienia jakości nie jest w chwili obecnej jeszcze kompleksowy i wymaga doskonalenia oraz częściowego rozszerzenia na studia doktoranckie i podyplomowe. Zespół Oceniający postuluje udoskonalenie procedury ankietyzacji, monitorowania programów, przyspieszenie prac nad badaniami losów absolwentów oraz przegląd metod weryfikacji i zapisu efektów kształcenia wprowadzonych w ramach działań związanych z KRK.

3) Wydział prowadzi niektóre działania w zakresie oceny efektywności i doskonalenia systemu jakości. Nie mają one jednak charakteru regularnych procedur oceny skuteczności systemu. Zespół Oceniający postuluje przegląd systemu z punktu widzenia oceny jego efektywności, wprowadzenie procedur oceny tej efektywności oraz uzupełnienie systemu o działania doskonalące.

3. Spójność stosowanego w jednostce opisu celów i efektów kształcenia na oferowanych studiach doktoranckich i podyplomowych oraz sprawność i wiarygodność systemu weryfikującego i potwierdzającego ich osiągnięcie.

Realizowane na Wydziale Farmacji Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego Studia doktoranckie prowadzone są jako międzywydziałowe czteroletnie studia doktoranckie w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym. Obsługę administracyjną sprawuje Dział Badań Naukowych Uniwersytetu. Wydział Farmaceutyczny UMP, jako jednostka organizacyjna, jedynie w części uczestniczy w realizacji studiów III stopnia. W uczelniach medycznych tego rodzaju umiejscowienie studium doktoranckiego występuje, jakkolwiek stopniowo zmienia się w kierunku przejęcia ich prowadzenia przez Wydziały, co w przypadku Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu również sugeruje Zespół Oceniający.

Przyjęty przez Senat Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu Uchwałą nr 148/2012 z dnia 26 września 2012 roku Planu i Programu Studiów Doktoranckich oraz Regulamin Studiów Doktoranckich – Uchwała 149/2012 nakreślają ramy i warunki funkcjonowania studiów trzeciego stopnia. Wydział Farmaceutyczny uczestniczy zatem w części w tym procesie, jakkolwiek Uchwała 149/2012 w paragrafie 4 ust.1 stwierdza „Studia doktoranckie tworzy i likwiduje rektor na wniosek rady jednostki organizacyjnej mającej prawo ich prowadzenia”, czyli w tym przypadku powinien to być Wydział Farmaceutyczny UMP.

Plan i program studiów doktoranckich, przyjęty przez Senat UMP, w części zajęć prowadzonych w Katedrach i Zakładach Wydziału Farmaceutycznego, umożliwi osiągnięcie efektów kształcenia w obszarze nauk medycznych i dziedzinie nauk farmaceutycznych, przygotowując do pracy badawczej i uzyskania wiedzy w zakresie najnowszych osiągnięć nauki w dziedzinie nauk farmaceutycznych, umiejętności metodyki i metodologii prowadzenia badań naukowych a także kompetencji społecznych.

Postępowanie kwalifikacyjne na studia doktoranckie ma charakter konkursowy. Przyjęcie następuje na podstawie miejsca na liście rankingowej wyznaczonego ilością uzyskanych punktów uzyskanych z egzaminu z przedmiotu podstawowego i języka obcego, zgodnie z limitem przyjęć na dany rok, określonym przez Rektora. Wydział Lekarski I oraz Wydział Lekarski II otrzymują po 25 % ogólnej puli miejsc, Wydział Farmaceutyczny i Wydział Nauk o Zdrowiu po 10%. O pozostałe 30 % miejsc ubiegają się kandydaci z najwyższą ilością punktów bez względu na Wydział. Liczba studentów przyjmowanych w danym roku akademickim na studia doktoranckie na Wydziale Farmaceutycznym wynosi przeciętnie 5, co należy ocenić jako niewielką w stosunku do potencjału kadrowego jednostki.

Obecnie funkcjonujący program studiów nie zapewnia indywidualizacji procesu kształcenia, nie jest dopasowany do potrzeb doktorantów poszczególnych wydziałów, gdyż wszyscy doktoranci z całej Uczelni, bez względu na dyscyplinę naukową, uczęszczają na takie same zajęcia.

W opinii doktorantów, wyrażonej podczas spotkania z Zespołem Oceniającym, również panowało przekonanie, że aktualny program nie spełnia oczekiwań doktorantów.

Pozytywnym elementem aktualnego programu jest rozdzielenie zajęć na te obowiązkowe i fakultatywne oraz uwzględnienie w programie zajęć przygotowujących do prowadzenia zajęć dydaktycznych.

W celu weryfikacji osiągniętych efektów doktorant zobowiązany jest do dnia 15 września każdego roku akademickiego przedłożyć Kierownikowi Studiów Doktoranckich sprawozdania z pracy naukowej (spis opublikowanych prac naukowych, udokumentowany udział w zjazdach i konferencjach, spis otrzymanych nagród, udział w realizacji projektów badawczych), złożonych egzaminów i uzyskanych zaliczeniach oraz z odbytej praktyki dydaktycznej.

Z dwóch osób, które rozpoczęły studia doktoranckie w roku 2007 jedna obroniła się zgodnie z harmonogramem studiów w roku 2011. Druga z nich nie złożyła rozprawy doktorskiej w przewidzianym terminie, jednakże będąc pracownikiem Uczelni w dalszym ciągu pracuje nad końcową redakcją wyników swoich badań i dysertacji doktorskiej. W roku 2008 na studia doktoranckie na Wydziale Farmaceutycznym zostało przyjętych 8 kandydatów, jedna z osób zrezygnowała z dalszej kontynuacji badań. Wśród pozostałych 7 osób 4 obroniły się w przewidzianym w harmonogramie terminie a pozostałe osoby są na końcowym etapie. W bieżącym roku akademickim na Wydziale przeprowadzono już 12 obron prac doktorskich, w tym 3 realizowanych w ramach Studium Doktoranckiego. Aktualnie na Wydziale Farmaceutycznym UMP studiuje 29 doktorantów, w tym 7 na studiach niestacjonarnych. Wśród nich są także uczestnicy uczelnianego Podyplomowego Niestacjonarnego Studium Metodologii Badań Naukowych. W ciągu ostatnich 3 lat uczestniczyło w nich 16 osób (w bieżącym 7), a wśród nich pracę doktorską obroniły 3 osoby. Liczba rocznie zamkniętych przewodów doktorskich wynosi przeciętnie 8-9.

Oceniając prawidłowość doboru przedmiotów fakultatywnych do realizacji założonych efektów kształcenia można stwierdzić, że dominujące są zagadnienia i problematyka medyczna. W mniejszym stopniu uwzględniona jest specyfika nauk farmaceutycznych. Sytuacja taka jest konsekwencją przyjętego centralnego modelu realizacji studiów doktoranckich w Uniwersytecie Medycznym im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu.

Program studiów doktoranckich na rok akademicki 2012/2013 na Uniwersytecie Medycznym im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu obejmuje wykłady i ćwiczenia z następujących przedmiotów:

Zajęcia ogólne obejmujące przedmioty: filozofia, wprowadzenie do dydaktyki, podstawy informacji naukowej, metodologia badań naukowych, biostatystyka, historia medycyny, prawo medyczne. Ponadto: seminaria doktoranckie i zajęcia dydaktyczne

Tematyka zajęć fakultatywnych: niepłodność jako problem XXI wieku, przedsiębiorczość oparta na wiedzy, przydatność badań laboratoryjnych w diagnostyce chorób cywilizacyjnych, zastosowanie izotopów radioaktywnych w medycynie, metaanaliza w badaniach medycznych, zasady pisania wniosków o finansowanie projektu badawczego, ochrona własności intelektualnej, etyczne i prawne aspekty badań na zwierzętach, nowoczesne techniki dydaktyczne, emisja głosu, badanie procesów poznawczych u pacjentów z uszkodzeniami ośrodkowego układu nerwowego, zaawansowane techniki badawcze w diagnostyce nowotworowych chorób krwi, muzyka i medycyna

Istotnym obszarem zadań realizowanych w trakcie studiów jest przygotowanie doktorantów do pracy dydaktycznej. W trakcie zajęć z „Wprowadzenia do dydaktyki” i „Nowoczesnych metod dydaktycznych” studenci poznają podstawowe elementy kształcenia i strategie edukacyjne. Tego rodzaju kursy pokazują możliwości wspomagania procesu nauczania przez współczesne techniki multimedialne a zwłaszcza symulacje komputerowe. Ponadto specjaliści z zakresu foniatry z Katedry i Kliniki Foniatrii i Audiologii UMP prowadzą dla doktorantów zajęcia z emisji głosu. Doktorant w trakcie trwania studiów ma obowiązek prowadzić zajęcia dydaktyczne w zakresie wybranej przez siebie dziedziny w wymiarze 45 godz. na I roku i w wymiarze 90 godz. na II, III i IV roku.

Wydział stwarza możliwości udziału doktorantów w zespołach badawczych międzynarodowych, czego ilustracją są dwa doktoraty realizowane z podwójnym promotorstwem typu cotutelle z udziałem promotorów z uniwersytetów zagranicznych. Na Wydziale Farmaceutycznym były realizowane dwa doktoraty w tym trybie.

Współpraca z zagranicznymi ośrodkami odbywa się na różnych płaszczynach aktywności naukowej i dydaktycznej, której celem jest osiągnięcie określonych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji, zarówno studentów jak i doktorantów. Prowadzona współpraca odbywa się na poziomie finansowanym przez Unię Europejską, jak również poprzez granty międzynarodowe. W ramach kształcenia przeddyplomowego studenci wszystkich lat studiów i wszystkich kierunków mają możliwość uczestniczenia w studiach odbywanych w ośrodkach zagranicznych w ramach programu ERASMUS oraz realizowania pracy magisterskiej i wymianie z zagranicznymi ośrodkami akademickimi. Studenci, doktoranci i pracownicy Wydziału Farmaceutycznego wykorzystują możliwość

rozwijania wiedzy, umiejętności i kompetencji w oparciu o międzynarodowe umowy pomiędzy UMP a Uniwersytetem w Messynie, Uniwersytetem w Groningen, Uniwersytetem w Rennes, Uniwersytetem w Nancy, Uniwersytetem w Mainz, Uniwersytetem w Muenster, Uniwersytetem w Budapeszcie, Uniwersytetem Technicznym w Dortmundzie.

Kształcenie w ramach studiów doktoranckich obejmuje przygotowanie studentów do napisania i obrony rozprawy doktorskiej jako końcowego efektu kształcenia. W czasie pierwszego roku studiów doktoranci poznają zasady pracy ze źródłami medycznej informacji naukowej w tym z bazami bibliograficznymi i pełnotekstowymi. Ponadto zapoznają się z metodologią prowadzenia badań naukowych, ustalania metod badawczych oraz ich weryfikacji. Istotnym czynnikiem kształcenia jest wprowadzenie doktorantów w obszar nauk statystycznych. Program studiów doktoranckich (zajęcia fakultatywne) pozwala na zapoznanie się doktorantów z możliwościami i źródłami finansowania projektów badawczych. Studenci zapoznają się z systemem elektronicznym składania wniosków, jego składowymi oraz etapami jego składania. Pozwala to na poszerzenie prowadzonych badań naukowych poprzez uzyskanie dofinansowania czy możliwości wyjazdu na stypendium. Równie ważne wydają się zajęcia fakultatywne z zakresu prawa patentowego i ochrony własności intelektualnej.

W procesie kształcenia oraz naukowego i dydaktycznego wsparcia studentów ważną rolę pełni Biblioteka Główna UMP, zlokalizowana w nowoczesnym Centrum Medycznej Informacji Naukowej należy do jednej z największych i wyróżniających się bibliotek medycznych w kraju. Dla studentów piszących prace licencjackie i magisterskie, słuchaczy studiów doktoranckich oraz studiów podyplomowych Oddział Informacji Naukowej prowadzi zajęcia dydaktyczne z podstaw informacji naukowej.

Tematyka badawczą doktoratów realizowanych na Wydziale Farmaceutycznym w ramach Studium Doktoranckiego mieści się w ramach dziedziny nauk farmaceutycznych w obszarze nauk medycznych i jest spójna z kierunkami studiów na Wydziale Farmaceutycznym. Efektem badań naukowych prowadzonych przez doktorantów są publikacje ich wyników w czasopiśmie o zasięgu światowym o profilu farmaceutycznym, analitycznym i medycznym oraz udział doktorantów w konferencjach i zjazdach naukowych krajowych i międzynarodowych. W latach 2008 – 2012 na Wydziale Farmaceutycznym zostało opublikowanych 191 prac z udziałem doktorantów. Prace badawcze doktorantów są częściowo finansowane z grantów uczelnianych dla młodych pracowników nauki (do 35 roku życia) oraz w miarę możliwości ze środków pochodzących z Narodowego Centrum Badań i Rozwoju oraz Narodowego Centrum Nauki, a także z innych zewnętrznych źródeł, np. wsparcia stypendialnego dla doktorantów na kierunkach uznawanych za strategiczne z punktu widzenia rozwoju Wielkopolski czy Fundacji Naukowej Polpharmy

Kadra dydaktyczna prowadząca zajęcia na studiach III stopnia oraz sprawująca opiekę naukową nad doktorantami to w zdecydowanej większości samodzielni pracownicy naukowcy Wydziału. Są oni dobrze przygotowani do prowadzenia zajęć zgodnie ze swoimi kwalifikacjami naukowymi znajdującymi odzwierciedlenie w ich dorobku naukowym. Cele i efekty kształcenia, aczkolwiek sformułowane bardzo ogólnie, są możliwe do osiągnięcia.

Niestacjonarne Studium Kształcenia Podyplomowego w zakresie analityki medycznej - prowadzenie studiów podyplomowych w zakresie analityki medycznej jest zgodne z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2004 r. (Dz.u.269. poz 2680) w sprawie kształcenia podyplomowego. Studia o charakterze kwalifikacyjnym trwają cztery semestry i kończą się uzyskaniem tytułu diagnosty laboratoryjnego. Celem kształcenia studiów podyplomowych na kierunku analityka medyczna jest przygotowanie do zawodu diagnosty laboratoryjnego osób posiadających tytuł zawodowy magistra biologii, biotechnologii, chemii i farmacji bądź lekarza medycyny lub weterynarii.

Przyjęty Uchwałą nr 74/2011 Senatu Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu z dnia 25 maja 2011 roku Regulamin studiów podyplomowych w zakresie analityki medycznej szczegółowo określa: prawa i obowiązki słuchaczy, warunki i tryb rekrutacji, organizację procesu dydaktycznego, zasady odpłatności za studia, zaliczenia i egzaminy, warunki kończenia studiów, skreślenia z list słuchaczy i wznowienie studiów. Po ukończeniu studiów absolwenci powinni wykazać się umiejętnościami zgodnymi z wymogami organizacji zawodowych i pracodawców oraz umożliwiającymi nabycie uprawnień do wykonywania zawodu diagnosty laboratoryjnego. W procesie określenia efektów kształcenia uczestniczą interesariusze wewnętrzni (nauczyciele akademicy) i zewnętrzni (Kierownik Działu Immunologii Transfuzjologicznej Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Poznaniu oraz Kierownik Zakładu Diagnostyki Laboratoryjnej i Mikrobiologii Szpitala Wojewódzkiego w Poznaniu).

Biorąc pod uwagę nasycenie rynku pracy dla diagnostów laboratoryjnych Wydział Farmaceutyczny nie przewiduje rekrutacji kandydatów na studia podyplomowe w zakresie analityki medycznej na rok akademicki 2013/14. W świetle toczących się dyskusji na ten temat, decyzję należy uznać za właściwą. Kształcenie diagnostów laboratoryjnych będzie miało miejsce na kierunku analityka medyczna.

Niestacjonarne Podyplomowe Studium Dietetyki i Poradnictwa Żywnościowego na Wydziale Farmaceutycznym, zostało powołane zarządzeniem Rektora Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu nr 32/09 z dnia 26 czerwca 2009 roku. Obsługę administracyjną prowadzi Katedra Bromatologii UMP.

Studia podyplomowe mają charakter doskonalący i są przeznaczone dla osób posiadających dyplom ukończenia jednolitych 5 letnich studiów magisterskich lub studiów II stopnia. Pierwszeństwo w przyjęciu mają absolwenci szkół medycznych, przyrodniczych i kierunków związanych z oceną wartości odżywczej żywności i żywienia. Główne zagadnienia, zawarte w programie kształcenia, obejmują: wartość odżywczą żywności i ocenę żywienia, podstawy biochemii żywienia, ustawodawstwa żywnościowego, żywienie człowieka zdrowego i chorego, a także poradnictwo żywieniowe.

Celem kształcenia jest uporządkowanie, aktualizacja i poszerzenie wiedzy słuchacza Studium w zakresie wartości odżywczej żywności, żywienia, stanu odżywienia w kontekście szeroko pojętej profilaktyki i edukacji żywieniowej, ze zwróceniem szczególnej uwagi na profilaktykę chorób dietozależnych. Jakkolwiek systematyczny udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w kształtowaniu programów jest niewielki, to opinie wyrażane przez

absolwentów stanowią istotny czynnik wpływający na elastyczne kształtowanie realizowanych programów.

Na spotkaniu z Zespołem Oceniającym słuchacze studiów podyplomowych wyrazili głębokie zadowolenie z warunków realizacji procesu dydaktycznego, wysoko oceniając poziom merytoryczny i jakość kształcenia, wskazali też na możliwość aktywnego kształtowania treści programowych.

Oceniając program i plan studiów, przy istniejących uwarunkowaniach i poczynionych uwagach, należy stwierdzić możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia w założonym czasie trwania studiów

Oceniając dobór i liczbę osób realizujących zajęcia dydaktyczne na studiach podyplomowych dla uzyskania zakładanych efektów kształcenia oraz zapewnienia właściwej jakości kształcenia należy uznać wysokie zawodowe kompetencje i kwalifikacje dydaktyczne kadry, która stanowi mocną stronę jednostki.

Na Niestacjonarnym Studium Kształcenia Podyplomowego w zakresie **Analityki Medycznej** nauczyciele akademicy realizujący program studiów podyplomowych są doświadczonymi dydaktykami zaangażowanymi w realizację analogicznego programu na studiach przeddyplomowych.

1/3 kadry to samodzielni pracownicy nauki, w tym 10 profesorów. Większość kadry stanowią doktorzy (39). Magistrowie biorący udział w dydaktyce to osoby o wieloletnim doświadczeniu zawodowym i wysokich umiejętnościach potwierdzonych w systemie pozaakademickim.

Zajęcia na **Niestacjonarnym Podyplomowym Studium Dietetyki i Poradnictwa Żywnościowego** są realizowane w oparciu o bazę dydaktyczną Katedry i Zakładu Bromatologii, Katedry Biologii Wydziału Farmaceutycznego Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu i Ochrony Środowiska, Katedry i Zakładu Farmacji Klinicznej i Biofarmacji Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu. Wykłady, seminaria, ćwiczenia prowadzą wybitni specjaliści z zakresu wartości odżywczej żywności, żywienia ludzi zdrowych i chorych, dietetyki, technologii żywności i przygotowania potraw. Taki dobór kadry zapewnia właściwą jakość kształcenia w zakresie nabytej przez Słuchaczy Studium wiedzy, umiejętności i kompetencji. Kadre dydaktyczną tworzą samodzielni pracownicy nauki – w tym 13 profesorów i 1 doktor habilitowany, 11 doktorów i 4 magistrów. Są to osoby o długoletnim stażu naukowo-dydaktycznym i wysokich umiejętnościach pedagogicznych.

Z formalnego punktu widzenia studia doktoranckie na Wydziale Farmaceutycznym Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu nie są prowadzone. Można jedynie mówić o uczestnictwie Wydziału w realizowanym na szczeblu uniwersyteckim kształceniu doktorantów w dziedzinie nauk farmaceutycznych. Takie umiejscowienie kształcenia na studiach trzeciego stopnia marginalizują rolę wewnętrznych i zewnętrznych interesariuszy związanych z Wydziałem Farmaceutycznym.

Wizytowany Wydział prowadzi kształcenie podyplomowe w zakresie analityki medycznej oraz w zakresie dietetyki i poradnictwa żywieniowego. W określaniu efektów kształcenia w każdym z tych zakresów uczestniczą interesariusze zewnętrzni, głównie nauczyciele akademicy realizujący proces dydaktyczny. Udział interesariuszy zewnętrznych jest zróżnicowany. Studia podyplomowe z analityki medycznej przygotowują do wykonywania zawodu regulowanego i są przede wszystkim źródłem wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych przewidzianych przepisami prawa i wymogami organizacji zawodowych i pracodawców umożliwiającymi nabycie uprawnień do wykonywania zawodu diagnosty laboratoryjnego. W konkretyzacji efektów kształcenia na studiach podyplomowych z analityki medycznej biorą udział kierownicy Działu Immunologii Transfuzjologicznej Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Poznaniu oraz Zakładu Diagnostyki Laboratoryjnej i Mikrobiologii Szpitala Wojewódzkiego w Poznaniu.

Ukończenie Studium Podyplomowego Dietetyki i Poradnictwa Żywieniowego nie daje możliwości posługiwania się jakimkolwiek tytułem zawodowym (np. dietetyka). Celem kształcenia jest przede wszystkim aktualizacja i poszerzenie wiedzy, umiejętności i społecznych kompetencji słuchaczy w zakresie profilaktyki i edukacji żywieniowej. Głównymi interesariuszami wewnętrznymi na tych studiach są słuchacze, zaś zewnętrznymi absolwenci. Ich opinie stanowią istotny czynnik elastycznego kształtowania oferty kształcenia.

Jednostka stosuje system ECTS, w którym liczba punktów odpowiada nakładowi pracy słuchacza/studenta, a nakład pracy jest adekwatny do osiągniętych efektów kształcenia. Słuchacz studiów podyplomowych w cyklu kształcenia uzyskuje 74 punkty ECTS. Po zapoznaniu się w czasie wizytacji z dokumentacją studiów podyplomowych należy wskazać na konieczność uzupełnienia przez jednostkę organizacyjną dokumentacji o efekty kształcenia, a szczególnie w zakresie systemu ECTS prawidłowości określenia nakładu pracy i czasu niezbędnego do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia.

Uczelnia zastosowała system ECTS w programie studiów doktoranckich, jednakże wątpliwości budzi liczba punktów w odniesieniu do liczby godzin w bezpośrednim kontakcie doktoranta z nauczycielem akademickim dla poszczególnych przedmiotów. 1 punkt ECTS jest przeliczany jako 25-30 godzin nakładu pracy doktoranta. Przyznawanie 5 ECTS za 16h zajęć jest niewłaściwe. Dodatkowo ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym w art. 195 ust. 5 określa, że *„więcej niż połowa programu stacjonarnych studiów doktoranckich wymaga obecności uczestników tych studiów w prowadzącej je jednostce organizacyjnej i jest realizowana w formie zajęć dydaktycznych i pracy naukowej wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub opiekunów naukowych i doktorantów.”* Należy przeanalizować punkty ECTS oraz przygotować program studiów zgodnie z obowiązującym prawem.

Jednostka posiada wiarygodny, przejrzysty system umożliwiający ocenę w jakim stopniu są osiągnięte zakładane cele i efekty kształcenia. Doktoranci Wydziału Farmaceutycznego Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu na bieżąco są oceniani w ramach przedmiotów na które uczęszczają, a także są hospitowani podczas zajęć które prowadzą dla studentów. Raz w roku składają sprawozdanie z postępów w realizacji badań naukowych. Formularz sprawozdania jest dostępny na stronie internetowej i stanowi załącznik do programu studiów.

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Plan i program studiów III stopnia, w zakresie prowadzonych w Katedrach i Zakładach Wydziału Farmaceutycznego badań, umożliwia osiągnięcie efektów kształcenia w obszarze nauk medycznych i dziedzinie nauk farmaceutycznych. Przygotowuje do pracy badawczej i uzyskania wiedzy w zakresie najnowszych osiągnięć nauki w dziedzinie nauk farmaceutycznych, umiejętność metodyki i metodologii prowadzenia badań naukowych a także kompetencji społecznych. Należy zwrócić jednak uwagę, że studia te prowadzone są w ramach Uniwersytetu Medycznego i Wydział Farmaceutyczny jedynie w pewnej części uczestniczy w tym procesie, co ma swoje konsekwencje w proponowanej tematyce zajęć fakultatywnych, w małym stopniu uwzględniających specyfikę nauk farmaceutycznych. Studia III stopnia powinny być przypisane do Jednostki, a nie Uczelni, zaś program i efekty kształcenia powinny być kształtowane przez Radę Wydziału, a nie Senat. Potencjał kadrowy Wydziału predestynuje do kształcenia większej liczby studentów.

2) Na Wydziale Farmaceutycznym UMP prowadzone są studia podyplomowe w zakresie analityki medycznej, mające charakter studiów kwalifikacyjnych i kończące się uzyskaniem tytułu diagnosty laboratoryjnego, oraz studia podyplomowe w zakresie dietetyki i poradnictwa żywieniowego, przeznaczone dla osób chcących jedynie poszerzyć wiedzę w zakresie wartości odżywczej żywności, żywienia, stanu odżywienia w kontekście szeroko pojętej profilaktyki i edukacji żywieniowej. Studia podyplomowe spełniają wszystkie warunki uwzględniające jakość kształcenia.

3) Wewnętrzni i zewnętrzni interesariusze uczestniczą w procesie określania efektów kształcenia, jednak ich udział powinien być znacznie większy zarówno na studiach III stopnia, jak i podyplomowych.

4) Po zapoznaniu się w czasie wizytacji z dokumentacją studiów III stopnia oraz podyplomowych Zespół Oceniający wskazuje na konieczność uzupełnienia przez Jednostkę dokumentacji o efekty kształcenia, a także konieczność weryfikacji prawidłowości określenia nakładu pracy i czasu niezbędnego do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia (punkty ECTS).

5) Jednostka posiada wiarygodny, przejrzysty i powszechnie dostępny - zwłaszcza dla studentów, doktorantów i słuchaczy - system umożliwiający ocenę stopnia osiągnięcia zakładanych celów i efektów kształcenia.

4. Zasoby kadrowe, materialne i finansowe posiadane przez jednostkę dla realizacji zakładanych celów strategicznych i osiągnięcia efektów kształcenia

Na Wydziale Farmaceutycznym Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu sytuację kadrową można ocenić jako ustabilizowaną. Na ogólną liczbę 167 pracowników naukowych i naukowo-dydaktycznych 34 to pracownicy samodzielni, 88 osób to pracownicy ze stopniem

doktora oraz 45 osoby, to pracownicy z tytułem magistra (dane na rok 2013), Taka liczba wysoko wykwalifikowanej kadry nauczycieli akademickich zabezpiecza potrzeby dydaktyczne Wydziału. Niewielkie zmiany kadrowe ograniczają się do naturalnej wymiany pokoleń oraz nielicznych odejść pracowników Wydziału do innych gałęzi gospodarki.

Liczba profesorów i doktorów habilitowanych utrzymuje się na podobnym poziomie (2008 - 37, 2013 - 34). Widoczny jest wzrost pracowników z tytułem doktora a liczba zamkniętych przewodów doktorskich wynosi średnio 8-9 rocznie. Ilość uzyskanych habilitacji pozwala utrzymać na stałym poziomie liczbę samodzielnych pracowników naukowych. W ocenianym okresie tytuł profesorski uzyskało 8 nauczycieli akademickich, dla których UMP jest podstawowym miejscem pracy. Na uwagę zasługują liczby przeprowadzonych na Wydziale przewodów doktorskich i habilitacyjnych z innych ośrodków (2 profesorów, 1 habilitant i 2 doktorów), które nie posiadają odpowiednich uprawnień.

Prowadzenie polityki kadrowej na UMP regulują między innymi następujące dokumenty uczelniane:

- Uchwała nr 137 i 151/2010 Senatu UMP w sprawie zalecanych kryteriów wszczęcia procedur uzyskania stopnia naukowego doktora habilitowanego i tytułu naukowego profesora oraz stanowiska profesora nadzwyczajnego (UM) i profesora zwyczajnego
- Uchwała nr 208/2011 Senatu UMP z dnia 28 grudnia 2011 roku w sprawie zatwierdzenia karty kwalifikacyjnej asystenta, adiunkta i karty kwalifikacyjnej wykładowcy, starszego wykładowcy, lektora, instruktora

Zapewnieniu i monitorowaniu jakości kadry dydaktycznej służy wewnętrzny system oceny nauczycieli akademickich, składający się z okresowej oceny pracowników akademickich, hospitacji zajęć, ankiet studenckich. Okresową ocenę działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej pracowników zgodnie z nowelizacją ustawy o szkolnictwie wyższym przeprowadzana co 2 lata przez Komisję ds. Oceny Nauczycieli Akademickich. Ocena nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy profesora, zatrudnionych na podstawie mianowania, dokonywana jest co cztery lata. Dokumentem służącym do oceny jest karta okresowej oceny pracowników, uwzględniająca zestaw kryteriów, jednakowych dla wszystkich pracowników, zatrudnionych na danym stanowisku. W odniesieniu do pracowników naukowo-dydaktycznych uwzględniane są trzy oceny cząstkowe, będące wynikiem oceny dorobku naukowego, pracy dydaktycznej oraz pracy organizacyjnej. W przypadku nauczycieli akademickich zatrudnionych na etatach dydaktycznych, ocenie nie podlega działalność naukowa, natomiast przy formułowaniu opinii w zakresie wypełniania obowiązków dydaktycznych, uwzględnia się ocenę przedstawianą przez studentów.

Przyjęcia do pracy odbywają się w drodze konkursu. Podstawowym kryterium jest przede wszystkim aktywność naukowa. Na Wydziale stosowane są liczbowe kryteria oceny dorobku naukowego, np. osoba ubiegająca się o stanowisko adiunkta musi być autorem/współautorem 10 publikacji o sumarycznej wartości IF powyżej 2.0 oraz 70 punktów MNiSzW. Odpowiednie kryteria formułowane są także dla osób zajmujących inne stanowiska, w tym także w odniesieniu do pracowników samodzielnych.

Należy podkreślić, że badania naukowe pracowników związanych z danym obszarem kształcenia, pokrywają się z działalnością naukową i dorobkiem publikacyjnym kadry nauczającej, co jest gwarancją odpowiednich kwalifikacji dydaktycznych.

Weryfikacji działań dydaktycznych i ich jakości dokonuje się na bieżąco poprzez dostosowanie i modyfikacje treści nauczania bądź organizacyjne w trakcie prowadzonych zajęć. Skuteczność takiego postępowania potwierdzili studenci i słuchacze w trakcie spotkania z Zespołem Oceniającym, którzy też wysoko ocenili kwalifikacje zawodowe prowadzących zajęcia oraz przydatność i atrakcyjność problematyki.

Na Wydziale prowadzone są badania głównie z obszaru nauk farmaceutycznych, medycznych i chemicznych. Profil badawczy poszczególnych Katedr i Zakładów uwarunkowany jest zainteresowaniami oraz możliwościami realizacji prac, a także ma powiązania z procesem dydaktycznym. Na Uczelni istnieje system wspierania oraz utrzymywania potencjału badawczego młodej kadry naukowej i uczestników studiów doktoranckich. Na podstawie przyjętych przez Senacką Komisję Nauki, zasad podziału środków w ramach dotacji dla młodych naukowców, do realizacji kwalifikowane są najlepsze wnioski z poszczególnych obszarów nauki. W realizację tych badań włączani są także uczestnicy studiów doktoranckich. Jakość tych prac weryfikowana jest na podstawie składanych sprawozdań, jak również przygotowanych publikacji naukowych.

Obciążenie dydaktyczne na UMP określa Uchwała nr 115/2009 Senatu Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu z dnia 30 września 2009 roku w sprawie wysokości pensum dydaktycznego dla poszczególnych stanowisk, warunków jego obniżania oraz zasad obliczania godzin dydaktycznych w roku akademickim 2009/2010. Zgodnie z nią pracownicy dydaktyczni zobowiązani są do prowadzenia zajęć w następującym wymiarze: profesorowie 150 godzin, doktorzy habilitowani 180, adiunkci, asystenci 210, asystenci 120 - 240, starsi wykładowcy i wykładowcy 360, słuchacze studium doktoranckiego I roku 60, słuchacze studium doktoranckiego II, III, IV roku 90.

Studia doktoranckie prowadzone przez Uniwersytet Medyczny w Poznaniu mają charakter międzywydziałowy, w związku z tym zajęcia dla doktorantów prowadzone są nie tylko przez pracowników Wydziału Farmaceutycznego, ale również przez osoby z innych wydziałów oraz jednostek międzywydziałowych Uczelni. Większość zajęć dotyczących zagadnień naukowych jest prowadzona przez samodzielnych pracowników naukowych. Gwarantuje to wysoki poziom kształcenia i profesjonalne przedstawienie zagadnień. Za realizację przedmiotów humanizujących (np. filozofia, etyka) odpowiedzialny jest pracownik naukowy z tytułem profesora wraz z zespołem nauczycieli akademickich ze stopniem doktora. Kadra naukowo - dydaktyczna przygotowująca doktorantów do pracy dydaktycznej specjalizuje się w pedagogice szkół wyższych i pedagogice medialnej. Zajęcia z bibliografii i informacji naukowej prowadzą osoby z tytułem magistra, posiadające długoletni staż i doświadczenie w opracowywaniu zbiorów piśmiennictwa naukowego. Promotorami prac doktorskich zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (Dz.U. nr 225 z 2011 r. poz. 1351) i Regulaminem Studiów Doktoranckich są profesorowie i doktorzy habilitowani aktywni naukowo i posiadający aktualny dorobek naukowy w dyscyplinie, w której realizowane są badania objęte doktoratem. Promotorami są osoby będące kierownikami bądź wykonawcami grantów krajowych i zagranicznych oraz współpracujące z renomowanymi ośrodkami. Obecnie funkcję promotora pełni 9 profesorów i 10 doktorów habilitowanych członków Rady Wydziału Farmaceutycznego UMP.

Na Niestacjonarnym Studium Kształcenia Podyplomowego w zakresie Analityki Medycznej nauczyciele akademicy realizujący program studiów podyplomowych są doświadczonymi

dydaktykami zaangażowanymi w realizację analogicznego programu na studiach przeddyplomowych. 1/3 kadry to samodzielni pracownicy nauki, w tym 10 profesorów. Większość kadry stanowią doktorzy (39). Magistrowie biorący udział w dydaktyce to osoby o wieloletnim doświadczeniu zawodowym i wysokich umiejętnościach potwierdzonych w systemie pozaakademickim.

Na prowadzonym na Wydziale Niestacjonarne Studium Podyplomowe Dietetyki i Poradnictwa Żywnościowego kadrę dydaktyczną tworzą samodzielni pracownicy nauki - w tym 13 profesorów i 1 doktor habilitowany, 11 doktorów i 4 magistrów. Są to osoby o długoletnim stażu naukowo-dydaktycznym i wysokich kwalifikacjach zawodowych i dydaktycznych, czemu słuchacze dali wyraz na spotkaniu z Zespołem Oceniającym.

Wydział Farmaceutyczny składa się 34 jednostek organizacyjnych: 17 Katedr i 17 Zakładów, co w pełni zabezpiecza realizację zadań naukowo-dydaktycznych Uczelni. Łącznie, wszystkie jednostki organizacyjne Wydziału Farmaceutycznego tworzą zintegrowaną strukturę odzwierciedlającą kształcenie na 3 kierunkach studiów: farmacja, analityka medyczna, kosmetologia oraz problematykę prowadzonych badań naukowych. Jednostki te rozlokowane są w kilku miejscach Poznania. Bazę dydaktyczną Wydziału stanowią: - 2 sale wykładowe (na ok. 70 - 120 miejsc każda), - 10 sal seminaryjnych (na ok. 20 – 40 miejsc każda), - 16 sal laboratoryjnych (z 12 – 50 miejscami pracy w każdej). Ponadto, Wydział ma możliwość korzystania z bazy lokalowej będącej w dyspozycji Uczelni. Wymienione pomieszczenia w znakomitej większości są dobrze i bardzo dobrze wyposażone w sprzęt niezbędny do prowadzenia procesu dydaktycznego. Wyremontowane, prezentujące wysoki standard, sale wykładowe, utworzenie pracowni komputerowej i szkoleniowej apteki do prowadzenia zajęć z opieki farmaceutycznej, uczelnianego Centrum Kongresowo-Dydaktycznego świadczą o trosce władz uczelni o stan bazy dydaktycznej, ale też i o efektywności działania.

Wyposażenie bazy dydaktycznej umożliwia pełne wykonanie programu studiów; laboratoria i pracownie specjalistyczne są dobrze wyposażone i zorganizowane, zapewniając nabycie przez studentów umiejętności samodzielnego wykonania zadań objętych programem studiów. Widoczny jest wysiłek i starania a także efekty działań kadry nauczającej w poprawę i modernizację istniejącej bazy dydaktycznej. Szczególnie standard nowych odremontowanych sal wykładowych, znakomicie wyposażonych, zasługuje na najwyższe uznanie. Można dodać, że realizacja inwestycji w postaci nowego budynku pozwoliłaby na wykorzystanie w pełni potencjału naukowego i dydaktycznego Wydziału Farmaceutycznego w Poznaniu.

Wydział Farmaceutyczny UMP jest praktycznie jedynym spośród wydziałów farmaceutycznych w kraju, którego baza lokalowa jest rozproszona. Fakt ten niesie za sobą określone trudności w prowadzonej działalności edukacyjnej i możliwości integracji działalności badawczej. Kierownictwo Wydziału konsekwentnie prowadzi starania o zmianę tej sytuacji. Do odnotowania jest powstanie wstępnej koncepcji funkcjonalnej nowej inwestycji pod nazwą Centrum Innowacji Farmaceutycznej. Powodzenie tych starań będzie zależęć, jak zwykle, od pozyskania funduszy.

W jednostkach Wydziału Farmaceutycznego UMP rozwijane są badania w zakresie nauk farmaceutycznych, chemicznych, biologicznych, medycznych. Wydział Farmaceutyczny UMP

współpracuje z 6 Instytutami Polskiej Akademii Nauk, 18 ośrodkami uniwersyteckimi, 9 jednostkami naukowo-badawczymi, 30 firmami farmaceutycznymi i kosmetycznymi oraz 12 innymi jednostkami. Ponadto realizowana jest szeroka współpraca pomiędzy katedrami i zakładami Wydziału oraz katedrami i klinikami Wydziałów Lekarskich (I i II), co pozwala na realizację prac badawczych z zakresu farmacji oraz biologii medycznej, czego efektem są wspólne publikacje zamieszczone w czasopismach o międzynarodowym zasięgu. Współpraca ta stanowi podstawę dla rozwoju młodej kadry nauczycieli akademickich, doktorantów i studentów, której efektem końcowym są prace magisterskie, doktorskie.

Badania naukowe prowadzone we współpracy z krajowymi ośrodkami naukowo-badawczymi i jednostkami PAN koncentrują się na rozwijających się obszarach wiedzy dotyczących:

- projektowania i otrzymywania nowych leków na drodze syntetycznej i biotechnologicznej oraz ocenie ich właściwości i działania biologicznego,
- badania związków pochodzenia naturalnego w kierunku uzyskania substancji o przewidywanych właściwościach biologicznych,
- opracowywania nowych postaci leku,
- doskonalenia metod analitycznych w procesie opracowywania nowych leków, optymalizacji terapii i ograniczenia działań niepożądanych, w tym badań farmakodynamicznych i farmakokinetycznych,
- badań na poziomie molekularnym dotyczących ekspresji oraz możliwości modyfikacji genów oraz uzyskanie efektów na poziomie genomiki, proteomiki i metabolomiki.

W badaniach biorą udział pracownicy, doktoranci i studenci. Realizacja oryginalnych i nowoczesnych badań w partnerstwie stymuluje i wywiera duży wpływ na jakość prowadzonych badań oraz podnosi poziom naukowy i dydaktyczny Wydziału, a także wpływa na rozwój kadry naukowo-dydaktycznej. Współpraca naukowa z PAN umożliwia ponadto dostęp do unikalnej aparatury naukowo-badawczej. Realizując swoją misję, Wydział prowadzi szeroką współpracę na poziomie badań naukowych i doradztwa naukowego z krajowym przemysłem farmaceutycznym i kosmetycznym. Współpraca w zakresie konsultacji problemów technologicznych i wdrożeniowych pozwala na wprowadzenie do procesu dydaktycznego informacji o najbardziej aktualnych problemach przemysłu farmaceutycznego.

W ciągu ostatnich 5 lat nastąpił zauważalny rozwój Wydziału, poszerzenie oferty dydaktycznej, powołanie nowych jednostek organizacyjnych i przeprowadzenie wielu prac remontowych i modernizacyjnych poprawiających bazę dydaktyczną i naukową. Wydział Farmaceutyczny UMP jest jedynym w Polsce, który skutecznie uruchomił i prowadzi kształcenie w języku angielskim dla studentów zagranicznych.

W spotkaniu z Zespołem Oceniającym, licznie obecna kadra naukowa zaprezentowała zaangażowanie w funkcjonowanie Wydziału w aspektach kształcenia na wszystkich poziomach, naukowo-badawczych i organizacyjnych, ważnych dla przyszłości Jednostki.

Uczelnia stara się pozyskiwać fundusze z różnych źródeł: dotacje MNiSW, granty NCN (w roku 2012 ok. 6 mln zł.), współpraca z przemysłem, środki Unii Europejskiej (np. współfinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego opracowania: „Kompleksowy Program Rozwoju Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego

w Poznaniu,- Wykorzystać Szanse, Sprostać Wyzwaniom”).

W latach 2008-2012 Wydział posiadał kategorię B. Wysokość dotacji MNiSW przydzielanej na działalność statutową zależy od oceny parametrycznej, Wydział nie otrzymuje zatem najwyższej stawki finansowania. Władze Uczelni i Wydziału mają świadomość konieczności podjęcia działań zmierzających do uzyskania kategorii A. W tym celu przyjęto strategię promowania jednostek Wydziału za osiągnięcia naukowe, co powinno stanowić zachętę do efektywniejszych działań na polu naukowym. Opracowany i wdrożony wewnętrzny system finansowania uwzględnia podział dotacji finansowej przeznaczonej na badania statutowe, zgodnie z wypracowaną liczbą punktów za osiągnięcia naukowe. Promowane finansowo są w szczególności prace, których wyniki publikowane są w czasopiśmie o wysokiej punktacji MNiSW i współczynnika IF.

W ramach działalności statutowej, Wydział otrzymuje dotacje na utrzymanie potencjału badawczego i rozwój młodej kadry naukowej. Otrzymane dotacje z MNiSW dzielone są na jednostki organizacyjne Wydziału według zasad uchwalonych przez Wydziałową Komisję ds. Podziału Środków Statutowych. Przyjęty system uwzględnia zarówno sumaryczną liczbę punktów uzyskaną przez poszczególne katedry i zakłady, jak i efektywność, tzn. liczbę punktów przypadających na jednego pracownika (odpowiednio 40% i 60% udziału). Specjalności reprezentowane przez kadrę naukowo-dydaktyczną i dydaktyczną na Wydziale Farmacji w pełni są spójne z założonymi efektami kształcenia zwartymi w standardach dla kierunku farmacja jak i pozostałych kierunkach zatwierdzonych przez Senat UMP.

Zasady polityki finansowej Uczelni i Wydziału w sposób szczególny kładą nacisk na finansowe wsparcie doktorantów oraz Studenckich Kół Naukowych. Doktoranci mogą co roku aplikować o przyznanie dotacji na prowadzenie badań związanych z realizacją pracy doktorskiej, a członkowie SKN mogą składać wnioski o finansowanie realizowane w ramach Studenckich Badań Naukowych.

Dla pracowników wyróżniających się corocznie przyznawane są nagrody rektorskie za szczególne osiągnięcia naukowe. lub dydaktyczne. Te ostatnie także z inicjatywy studentów. Wybitne zasługi dydaktyczne są honorowane nagrodą im. Biegańskiego.

Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Jednostka zapewnia odpowiednią kadrę, a także prowadzi właściwą politykę kadrową nakierowaną na rozwój kwalifikacji naukowych i dydaktycznych pracowników.

2) Wydział dysponuje odpowiednią infrastrukturą dydaktyczną, zapewniającą osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, jednak baza lokalowa jest rozproszona. Zespół Oceniający sugeruje podjęcie starań o utworzenie nowej siedziby Wydziału Farmaceutycznego, w której zlokalizowane byłyby wszystkie jednostki Wydziału.

3) Polityka finansowa Wydziału prowadzona jest prawidłowo, ze świadomością wpływu jakości i intensywności prowadzonych badań naukowych na wysokość finansowania ze

środków MNiSW oraz liczbę przyznanych grantów NCN, co powinno zapewnić stabilność jej rozwoju.

5. Badania naukowe prowadzone przez jednostkę

Jednostka prowadzi badania naukowe w obszarach, dziedzinach i dyscyplinach naukowych związanych z oferowanymi studiami, a wyniki tych badań oraz najnowsze osiągnięcia nauki w danym obszarze wykorzystuje w procesie kształcenia. Jednostka stwarza doktorantom warunki do prowadzenia samodzielnych badań naukowych, a studentom umożliwia udział w badaniach przez nią prowadzonych.

Badania naukowe na Wydziale Farmaceutycznym są prowadzone w 17 katedrach, 6 pracowniach i 1 laboratorium. We wszystkich tych jednostkach prowadzone są badania, których tematyka dotyczy badań podstawowych i badań aplikacyjnych, nacełowanych na otrzymywanie aktywnych biologicznie układów służących w końcowym efekcie wprowadzeniu do terapii nowych, oryginalnych leków.

Prowadzone na Wydziale Farmaceutycznym studia na kierunkach: farmacja, analityka medyczna i kosmetologia zostały przyporządkowane do jednego obszaru – nauk medycznych, nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej, dziedzina nauki farmaceutyczne – zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 2 listopada 2011 r. (Dz.U. Nr 253, poz. 1520). Badania naukowe prowadzone przez pracowników Wydziału zalicza się praktycznie w całości do tego obszaru nauk.

Ścisłą weryfikację stanowi, składany corocznie, opis dokonań naukowych nauczycieli zaliczanych do minimum kadrowego poszczególnych kierunków. Tematyka badawcza pokrywa obszary, w których odbywa się kształcenie na Wydziale. Prace magisterskie i doktorskie powstają w dziedzinach naukowo wiodących.

Wydział posiada kategorię B, co w oczywisty sposób wynika z poziomu naukowego, chociaż dorobek publikacyjny Wydziału za lata 2008-2012 to 2133 prace, w tym 341 posiadające współczynnik wpływu IF o łącznej wartości 692.9, a więc opublikowane w znaczących periodykach naukowych. Nie można nie zauważyć, iż istotna część tego dorobku powstała z udziałem doktorantów i studentów, a to świadczy o wysokim poziomie prac doktorskich i magisterskich, jak również o tym, że dotyczy aktualnych zagadnień badawczych.

Doktoranci Wydziału Farmaceutycznego Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu mogą aplikować o środki w ramach konkursu dla tzw. młodej kadry ogłoszonego na mocy uchwały Senatu Nr 55/2011 z dnia 27.04.2011 r. w sprawie uchwalenia kryteriów rozdziału środków na prowadzenie badań naukowych lub prac rozwojowych oraz zdań z nimi związanych, służących rozwojowi młodych naukowców oraz uczestników studiów doktoranckich finansowanych w wewnętrznym trybie konkursowym.

W latach 2008-2012 na Wydziale opublikowano 191 prac z udziałem doktorantów. Badania naukowe realizowane przez doktorantów odgrywają istotną rolę w procesie ich kształcenia,

zdobywania specjalistycznej wiedzy z zakresu prowadzonych badań oraz metodologii pracy badawczej. Część doktorantów wykonuje swoje badania w innych ośrodkach, także zagranicznych. Na Wydziale zrealizowano dwa doktoraty w trybie co-tutelle pod kierunkiem prof. dr hab. Janiny Lulek oraz promotorów z Uniwersytetu Lotaryńskiego w Nancy – prof. Philippe Maincent i prof. Raphael Schneider. O wysokim poziomie naukowym prac świadczy uzyskanie przez jedną z doktorantek nagrody Ministra Zdrowia a przez inną stypendium Fundacji Naukowej Polpharmy.

Studenci – członkowie kół naukowych, magistranci i doktoranci są pełnoprawnymi członkami zespołów badawczych kierowanych przez promotorów lub opiekunów naukowych. Uczestniczą w badaniach finansowanych ze źródeł krajowych i międzynarodowych. Wymiernym efektem działań SKN są osiągnięcia publikacyjne, zarówno na Konferencjach naukowych, ale też w piśmiennictwie specjalistycznym.

Godne odnotowania są następujące dokonania:

- SKN Chemia leków, działające przy Katedrze i Zakładzie Chemii Farmaceutycznej, jest laureatem Programu VENTURES Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej (edycja 8/2011). W ramach przyznanego grantu opracowywana jest pierwsza doustna postać meropenemu w połączeniu z kwasem klawulanowym.
- SKN Chemii Związków Makrocyklicznych i Nanotechnologii, działające przy Katedrze i Zakładzie Technologii Chemicznej Środków Leczniczych w 2011 roku było laureatem I miejsca w kategorii Projekt Roku w konkursie organizowanym przez Studencki Ruch Naukowy (StRuNa), działający pod patronatem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.
- SKN Chemia Leków otrzymało wyróżnienie w kategorii Koło Roku 2012 w konkursie organizowanym przez Studencki Ruch Naukowy (StRuNa), działający pod patronatem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.
- Liczne nagrody na konferencjach International Congress of Young Medical Scientists, np. w 2012 r. Mateusz Ściepura z SKN Chemii Związków Makrocyklicznych i Nanotechnologii otrzymał I miejsce w panelu farmaceutycznym oraz II miejsce w zestawieniu wszystkich paneli, II miejsce w panelu farmaceutycznym otrzymało SKN Chemii Organicznej; w 2011 roku I miejsce w panelu farmaceutycznym zajęło SKN Chemia Leków, natomiast II miejsce SKN Katedry Biochemii Farmaceutycznej; w 2010 roku I miejsce w panelu farmaceutycznym zajęło SKN Chemia Leków.
- Michał Kryjewski oraz Jarosław Piskorz z SKN Chemii Związków Makrocyklicznych i Nanotechnologii w 2009 roku otrzymali Travel Grant od Niemieckiego Towarzystwa Chemicznego.
- SKN Toksykologii było laureatem I i II nagrody na II Ogólnopolskim Kongresie Młodych Farmaceutów.
- SKN Biosfera z Katedry i Zakładu Chemii Klinicznej i Diagnostyki Molekularnej uzyskało I nagrodę Olympusa za najlepszy plakat zaprezentowany na Sesji Młodych oraz III nagrodę w konkursie Sesji Młodych na XLIII Zjeździe Polskiego Towarzystwa Biochemicznego i Biologii Komórki w Olsztynie(2008).
- SKN Biosfera z Katedry i Zakładu Chemii Klinicznej i Diagnostyki Molekularnej jest organizatorem cyklicznej konferencji naukowej Spotkania Młodych z Nauką. W bieżącym roku odbędzie się 4 edycja tej konferencji. Prelegentami na konferencji są magistranci i doktoranci z naszego uniwersytetu oraz zaproszeni goście. W

tym roku będą to członkowie Koła Naukowego BIO-MED z Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego. Wykłady wygłoszą także m.in. wykładowcy z PAN oraz Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku.

- SKN Farmakoekonomiki i Farmacji Społecznej otrzymało wyróżnienie na 8th Warsaw International Medical Congress for Young Scientists.

Ponadto w latach 2008-2012 opublikowano 141 prac z udziałem studentów.

Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Solidny poziom działalności naukowej udokumentowany publikacjami w renomowanych periodykach specjalistycznych. Pełna spójność obszarów, dziedzin i dyscyplin naukowych prowadzonych badań z realizowanym kształceniem. Udokumentowany, znaczący udział doktorantów i studentów w prowadzonych badaniach naukowych, także poza jednostką macierzystą.

6. Uczestniczenie jednostki w krajowej i międzynarodowej wymianie studentów, doktorantów, pracowników naukowych i dydaktycznych oraz współpraca z krajowymi i międzynarodowymi instytucjami akademickimi, a także z przedsiębiorstwami i instytucjami

Z uznaniem należy dostrzec dynamiczny rozwój współpracy całego Wydziału i poszczególnych jego jednostek organizacyjnych z wieloma zagranicznymi ośrodkami naukowymi. Studenci, doktoranci i pracownicy Wydziału Farmaceutycznego efektywnie poszerzają swoje kompetencje w oparciu o rozwijającą się współpracę z Uniwersytetami w: Messynie, Groningen, Rennes, Nancy, Meinz, Muenster, Budapeszcie, Dortmundzie, Halle-Wittenberg, Linkoping i Granadzie. Od 10 lat wykładowca z Uniwersytetu Technicznego w Dortmundzie prowadzi cykl wykładów z zakresu biotechnologii farmaceutycznej.

W ramach bilateralnej współpracy z:

- Narodowym Uniwersytetem Farmaceutycznym w Charkowie
- Narodowym Uniwersytetem Medycznym we Lwowie
- Uniwersytetem Medycznym w Witebsku
- Uniwersytetem Medycznym w Grodnie
- Uniwersytetem Medyczno-Farmaceutycznym w Kiszyniowie

w latach 2008 – 2012 praktykę w tych ośrodkach odbyło 83 studentów poznańskiego Wydziału Farmaceutycznego, a na Wydziale w Poznaniu 100 studentów z tych ośrodków.

Doktoranci uczestniczą w programie wymiany międzynarodowej Erasmus. Odbywają także staże i praktyki zagraniczne m.in. *Staż naukowo-badawczy finansowany przez Department of Biomedical Sciences, University of the Pacific, Artur A. Dugoni School of Dentistry w San Francisco*. Na Wydziale studiuje również doktoranci z zagranicy np. w ramach umowy pomiędzy UMP a Narodowym Uniwersytetem Farmaceutycznym w Charkowie, Ukraina. Doktoranci uczestniczą również w projektach międzynarodowych jako członkowie zespołu.

Ich liczba zależna jest od aktywności katedry na arenie międzynarodowej. Należy pozytywnie ocenić udział doktorantów w programach międzynarodowych.

Końcowy efekt kształcenia jest zawsze wypadkową zrealizowanych i zaniedbanych w realizacji przedsięwzięć dydaktycznych, które wpływają na proces kształcenia. Istotne, trudne do przecenienia, miejsce w tym obszarze zajmują rzeczywiste działania służące internacjonalizacji procesu kształcenia, a tym samym wprowadzenia polskich studentów w europejski i światowy system kształcenia z podkreśleniem własnego wkładu w rozwój tego systemu. Należy zauważyć, iż zarówno studenci, jak i doktoranci a także nauczyciele akademicy ocenianego Wydziału zaznaczają swój udział w realizacji programów międzynarodowych w ramach obszarów, dziedzin i dyscyplin związanych z prowadzonymi studiami. Dostrzegalne jest włączenie się studentów, doktorantów i pracowników Wydziału w system wymiany Erasmus, przy czym podkreślić należy, iż znacząca liczba osób wyjeżdżających do ośrodków zagranicznych jest równoważona przez podobną liczbę osób przyjeżdżających na poznański Wydział Farmaceutyczny, co niewątpliwie podnosi poziom procesu kształcenia.

Jednostka prowadzi również studia anglojęzyczne, w których bierze udział znacząca liczba studentów zagranicznych. Jednostka zorganizowała również unikalne w Polsce studia kończące się zdobyciem stopnia Pharm.D.

W jednostkach Wydziału Farmaceutycznego rozwijane są badania w zakresie nauk farmaceutycznych, chemicznych, biologicznych i medycznych.

Wydział współpracuje z 6 Instytutami Polskiej Akademii Nauk, 18 ośrodkami uniwersyteckimi i 9 jednostkami naukowo-badawczymi. Na podkreślenie zasługuje różnaita współpraca i naukowa i dydaktyczna jednostek Wydziału Farmaceutycznego z jednostkami (katedrami i klinikami) Wydziałów Lekarskich w ramach Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu, co daje wymierne efekty w postaci wspólnych publikacji w renomowanych periodykach naukowych, a także przyczynia się do rozwoju i kadry nauczającej a nade wszystko do zauważalnych efektów dydaktycznych studentów i doktorantów, których wymiernym efektem są prace magisterskie i doktorskie.

Współpraca naukowa z krajowymi ośrodkami naukowo-badawczymi i jednostkami PAN koncentruje się na obszarach:

- projektowania i otrzymywania nowych leków na drodze syntetycznej i biotechnologicznej oraz ocenie ich właściwości i działania biologicznego,
- badania związków pochodzenia naturalnego w kierunku uzyskania substancji o przewidywanych właściwościach biologicznych,
- opracowywania nowych postaci leków,
- doskonalenia metod analitycznych w procesie opracowywania nowych leków,
- badań na poziomie molekularnym w obszarze genomiki, proteomiki i metabolomiki.

Współpraca z zagranicznymi ośrodkami odbywa się w ramach finansowania przez Unię Europejską, jak również poprzez inne granty międzynarodowe. Pracownicy Wydziału Farmaceutycznego wykorzystują możliwość prowadzenia wspólnych badań naukowych w

oparciu o międzynarodowe umowy pomiędzy UMP a Uniwersytetem w Messynie, Uniwersytetem w Groningen, Uniwersytetem w Rennes, Uniwersytetem w Nancy, Uniwersytetem w Mainz, Uniwersytetem w Muenster, Uniwersytetem w Budapeszcie, Uniwersytetem Technicznym w Dortmundzie, Uniwersytetem Martin-Luther Halle-Wittemberg, Uniwersytetem w Linkoping i Uniwersytetem w Granadzie.

Wydział Farmaceutyczny współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w ramach projektów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Na podkreślenie zasługuje realizacja projektu badawczego, dotowanego przez Urząd Miasta Poznania dotyczącego opracowania standardowej metody oznaczania amfetaminy i jej pochodnych w ściekach miejskich jako podstawowego źródła informacji do szacowania poziomu zażywania tych związków w aglomeracji oraz badania zamówionego przez Krajowe Biuro Przeciwdziałania Narkomanii, dotyczącego oszacowania liczby osób zażywających substancje odurzające w oparciu o badania środowiskowe zanieczyszczenia wód w Poznaniu.

Zauważalnym jest, iż pracownicy zakładów farmaceutycznych i kosmetycznych, np.: BioFarm, PozLab, GSK, Instytut Włókien Naturalnych i Przetworów Zielarskich, Zakłady Zielarskie Phytopharm podnoszą swoje umiejętności zawodowe realizując pod kierunkiem kadry naukowej Wydziału prace doktorskie. Wymiernym efektem tak realizowanej współpracy jest tworzenie kreatywnej relacji z otoczeniem, co ma niewątpliwe znaczenie w procesie kształtowania sylwetki absolwenta, który jest dostosowany do zmieniającego się rynku pracy.

Wydział prowadzi ponadto współpracę w obszarze badań naukowych, a także doradztwa naukowego z krajowym przemysłem farmaceutycznym i kosmetycznym. Współpraca w zakresie naukowej konsultacji problemów technologicznych i wdrożeniowych owocuje wprowadzeniem do procesu dydaktycznego istotnych elementów przemysłu farmaceutycznego i kosmetycznego. Wymiernym efektem współpracy Wydziału z przemysłem kosmetycznym jest wprowadzenie na rynek w ostatnim okresie 6-ciu preparatów kosmetycznych.

Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego wyróżniająco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia *kryteriów szczegółowych*

1) Wydział szeroko uczestniczy w krajowej i międzynarodowej wymianie studentów, doktorantów, pracowników naukowych i dydaktycznych, a także intensywnie współpracuje z krajowymi i międzynarodowymi instytucjami akademickimi.

2) Wydział w istotny sposób zinternacjonalizował proces kształcenia, zarówno przez system wymiany studenckiej LLP Erasmus, jak też prowadzenie studiów anglojęzycznych, a także zajęć realizowanych przez zagranicznych wykładowców.

3) Jednostki organizacyjne Wydziału szeroko współpracują z krajowymi i zagranicznymi ośrodkami akademickimi.

4) Wydział posiada dobre relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz przedsiębiorstwami branżowymi, co ma korzystny wpływ na proces kształcenia i przygotowanie absolwenta do oczekiwań rynku pracy.

7. Wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne zapewniane przez jednostkę studentom i doktorantom w procesie uzyskiwania efektów uczenia się

Na ocenianym Wydziale nie stworzono jednolitego systemu oceniania osiągnięć studentów. Ogólne zasady oceniania wynikają z przepisów regulaminu studiów. O szczegółowych zasadach oceniania decyduje każdy z prowadzących daną formę zajęciową. System oceniania jest znany studentom i przedstawiany na pierwszych zajęciach każdego z kursów przez jego prowadzącego, co potwierdzają studenci obecni na spotkaniu z zespołem oceniającym. Studenci mogą również zapoznać się z wymaganiami egzaminacyjnymi, skalą ocen i punktacji oraz podstawową literaturą w sylabusach przedmiotów, które dostępne są na stronie internetowej Wydziału. Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym uznali system oceny ich osiągnięć za przejrzysty i sprawiedliwy oraz bardzo transparentny. Studenci mają prawo wglądu do prac egzaminacyjnych, w szczególności osoby, które uzyskały ocenę niedostateczną, jak również mają możliwość poprawiania niezadowolających wyników w nauce oraz przystąpienia do egzaminu komisyjnego, które do prawa znane są studentom z regulaminu studiów, co ocenia się pozytywnie. Na ocenianym Wydziale weryfikacja wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych odbywa się poprzez różnorodne formy, takie jak egzaminy, badania eksperymentalne, raporty, projekty czy udział w seminariach, co ocenia się pozytywnie. W opinii studentów egzaminy dostosowane są do specyfiki studiów oraz pozwalają na rzetelną weryfikację założonych efektów kształcenia.

W ocenianej Jednostce studenci uzyskują odpowiednie wsparcie w trakcie procesu dyplomowania. Zasady dotyczące pisania prac dyplomowych ustalane są przez każdą z Katedr. Uczelnia wdrożyła również system zapobiegający powstawaniu sytuacji patologicznych związanych z naruszaniem praw autorskich przez studentów poprzez wydanie Zarządzenia nr 2/11 Rektora Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu z dnia 17 stycznia 2011 roku – Regulamin antyplagiatowy, określający zasady funkcjonowania w Uczelni Systemu Plagiat.pl. Studenci posiadają możliwość wyboru tematu pracy dyplomowej oraz otrzymują niezbędną pomoc od pracowników naukowych. Tematy prac ustalane są przez studentów samodzielnie lub wybierane z listy tematów dostępnych w danej Katedrze, która powstaje po konsultacji ze studentami. Zasady zapisywania studentów do grup seminaryjnych są ustalane przez każdą z Katedr. Zapisy na poszczególne seminaria prowadzone są przez starostów poszczególnych lat. Z inicjatywy Samorządu Studenckiego powstać ma regulamin zapisów na poszczególne seminaria oraz odpowiedni moduł w systemie WISUS wspomagający proces rejestracji. Studenci w rozmowie z Zespołem Oceniającym bardzo pozytywnie ocenili wydziałowe zasady zapisywania się na seminaria dyplomowe oraz wsparcie, z jakim spotykają się ze strony swoich promotorów, jako przykłady podali indywidualne konsultacje nawet po godzinach pracy oraz pomoc w doborze literatury i jej poszukiwaniach, co ocenia się pozytywnie.

W zakresie indywidualizacji procesu kształcenia na ocenianym Wydziale i wspomagania studentów wybitnie uzdolnionych wypracowano narzędzia i instytucje regulaminu studiów ułatwiające ten proces tj. instytucję indywidualnej organizacji studiów, którą dzieli się na

indywidualny tok studiów i indywidualną organizację zajęć. Za zgodą Dziekana Wydziału umożliwia się wyznaczenie studentowi indywidualnej organizacji zajęć (zaliczeń, egzaminów i praktyk poza harmonogramem i sesją przewidzianymi dla grupy studenckiej), przyznawanej studentom z wysokimi wynikami w nauce (średnia powyżej 4,5), osobom będącym członkami sportowej kadry narodowej, samodzielnie wychowującym dziecko, niepełnosprawnym. Szczegółowe warunki i zasady odbywania studiów w trybie indywidualnej organizacji zajęć reguluje Uchwała nr 102 Rady Wydziału Farmaceutycznego z dnia 8 lutego 2012, która przewiduje więcej kategorii osób mogących starać się o studiowanie w trybie indywidualnym. Studenci są informowani o możliwości korzystania ze ścieżek indywidualizacji kształcenia oraz wiedzą, gdzie znaleźć zasady je określające.

Terminy sesji egzaminacyjnych, czas i miejsca konsultacji z pracownikami naukowo - dydaktycznymi Wydziału są powszechnie znane i skrupulatnie ogłaszane przez prowadzących zajęcia ocenianej jednostki na stronach internetowych Wydziału lub w gablotach znajdujących się na Wydziale. Studenci ocenianego Wydziału mają możliwości wcześniejszego zapoznania się z sylabusami przedmiotów, ponieważ są one w większości z odpowiednim wyprzedzeniem publikowane w na stronie internetowej Wydziału oraz udostępniane przez prowadzących na pierwszych zajęciach.

Studenci ocenianego Wydziału mają możliwość korzystania z osobistych konsultacji z pracownikami naukowo-dydaktycznymi. Dyżury odbywają się zgodnie z planem, który jest ogólnodostępny i znany studentom. Informacje o godzinach konsultacji umieszczane są na stronie internetowej Wydziału. Na uwagę zasługuje dostosowanie miejsca i czasu odbywania dyżurów szczególnie do potrzeb studentów studiów niestacjonarnych. Studenci mają sposobność umawiania się z prowadzącymi również poza godzinami konsultacji, co jest częstą i chwaloną przez studentów praktyką. Kontakt z prowadzącymi różne formy zajęciowe ułatwiony jest również za sprawą wykorzystywania do tego celu poczty elektronicznej i telefonów.

Władze Wydziału jak i władze Uczelni umożliwiają studentom kontakt ze sobą poprzez odbywanie cotygodniowych dyżurów dostosowanych do planów i potrzeb studentów. Dyżury władz odbywają się planowo i częstokroć są miejscem gdzie student znajduje pomoc w codziennych problemach związanych z tokiem studiów. Wszystkie terminy konsultacji znaleźć można na stronie internetowej Wydziału, co należy ocenić pozytywnie.

Studenci mają możliwość korzystania z bazy dydaktycznej ocenianej jednostki poza godzinami zajęć, co dotyczy zarówno sal dydaktycznych, laboratoriów jak i sal wyposażonych w specjalistyczny sprzęt w tym komputerowy.

Studenci w rozmowie z Zespołem Oceniającym negatywnie ocenili swoje plany zajęć, uznając je za mało racjonalne. Studenci zwrócili uwagę na częste długotrwałe przerwy pomiędzy zajęciami (tzw. „okienka”), podczas gdy w innych dniach w planie zajęć jest kompletny brak przerw przez długie godziny. Ich zdaniem plany wymagają ponownej weryfikacji. Taka możliwość jednak istnieje. W razie jakichkolwiek problemów związanych z planami zajęć starostowie wybierani przez studentów mogą prosić o odpowiednie ich modyfikacje. Studenci uświadamiają sobie problemy „logistyczne”, które powstają przy konstruowaniu planów.

W Uczelni funkcjonuje dwustopniowy model decyzyjny związany z przyznawaniem pomocy materialnej dla studentów. Organy przyznające pomoc materialną funkcjonują na stopniu Wydziału oraz na stopniu Uczelni. W Uczelni działa Odwoławcza Komisja Stypendialna oraz Uczelniana Komisja Stypendialna na Wydziale zaś Wydziałowa Komisja Stypendialna, które wyposażono na wniosek odpowiednich organów samorządu studenckiego w uprawnienia do przyznawania świadczeń pomocy materialnej w imieniu właściwych organów Uczelni i Wydziału. Spełniona jest zasada, iż większość składu komisji, o których wspomniano wyżej stanowią studenci, o czym mowa w art. 177 ust. 3 Ustawy. Komisje działają zgodnie z przepisami Ustawy na podstawie czytelnych i powszechnie znanych procedur ogłaszanych na stronach internetowych Wydziału i obwieszczeniach w gablotach. Przewodniczącym Uczelnianej Komisji Stypendialnej, Odwoławczej Komisji Stypendialnej oraz Wydziałowej Komisji Stypendialnej jest nauczyciel akademicki. Notuje się duży udział samorządu studenckiego na stopniu Uczelni jak i Wydziału w sprawach socjalnych studentów i w działaniach Wydziału związanych z przyznawaniem pomocy materialnej. W ramach struktury organizacyjnej samorządu studenckiego działają starości ekonomiczni zajmujący się udzielaniem pomocy i porad związanych z przyznawaniem pomocy materialnej, zasiadają też w komisji stypendialnej na Wydziale. Studenci wyrażają zadowolenie i poparcie dla formy i procedur działania systemu przyznawania pomocy materialnej i uważają ten system za wydajny i sprawiedliwy. Studenci pozytywnie oceniają wysokość stypendiów oferowanych przez ocenianą jednostkę. Pozytywnie ocenia się również politykę informacyjną związaną z zasadami przyznawania pomocy materialnej, studenci oprócz strony internetowej mogą również znaleźć aktualne informacje je w kalendarzu akademickim.

Uczelnia prowadzi uczciwą politykę naliczania i pobierania opłat za świadczone usługi edukacyjne. Wewnętrzne akty prawne regulujące tą materię tj. Uchwała nr 38/2013 Senatu UM im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu z dnia 24 kwietnia 2013 roku w sprawie określenia szczegółowych zasad pobierania opłat za świadczone usługi edukacyjne, w tym trybu i warunków zwalniania – w całości lub w części – z tych opłat studentów lub doktorantów, w szczególności osiągających wybitne wyniki w nauce, a także, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji materialnej, jak również Zarządzenie nr 29/12 Rektora UM z dnia 8 maja 2012 roku w sprawie wysokości opłat za studia niestacjonarne w roku akademickim 2012/2013 są przykładami czytelności tworzenia wewnętrznych aktów prawnych.

Umowy podpisywane ze studentami zawierają odniesienie do wymienionych powyżej aktów prawnych oraz Regulaminu Studiów, i wskazują miejsce gdzie są one powszechnie udostępnione dla studenta. Studenci w rozmowie z Zespołem Oceniającym nie wskazali żadnych sytuacji patologicznych dotyczących zasad i praktyki pobierania opłat za kształcenie lub usługi edukacyjne. Umowa o warunkach odpłatności za studia lub usługi edukacyjne szanuje równorzędność stron stosunku prawnego oraz nie zawiera postanowień uznanych przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów za klauzule niedozwolone w umowach cywilno-prawnych. W Uczelni przestrzega się art. 160 ust. 3 Ustawy w zakresie szczegółowego określania warunków odpłatności za studia lub usługi edukacyjne w umowach pisemnych ze studentami.

Obsługa administracyjna Wydziału jest oceniana przez studentów pozytywnie. Godziny obsługi dziekanatu są zadowalające i znane studentom. Studenci uważają osoby pracujące w komórkach zajmujących się ich obsługą za miłe, pomocne oraz kompetentne. Zespół

Oceniający nie zanotował problemów związanych z obsługą administracyjną, co ocenia się pozytywnie.

Uczestnicy studiów doktoranckich mają zapewniony dostęp do konsultacji z pracownikami naukowo-dydaktycznymi, odpowiednio do swoich potrzeb. Doktoranci podkreślali, że mogą kontaktować się z opiekunami naukowymi zawsze kiedy mają taką potrzebę – najczęściej jest to kontakt osobisty na Uczelni.

W Regulaminie studiów doktoranckich Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu (§16) zostały określone obowiązki opiekuna naukowego oraz promotora m.in. należą do nich: „udzielanie pomocy w pracy naukowej i opracowaniu harmonogramu pracy doktorskiej, opracowanie indywidualnych planów naukowych dla uczestników studiów doktoranckich, kierowanie pracą dydaktyczną uczestników studiów doktoranckich, organizowanie i kierowanie samokształceniem, pracą badawczą i przygotowaniem do pracy dydaktycznej uczestników studiów doktoranckich, odbywanie konsultacji z uczestnikami studiów doktoranckich, opiniowanie rocznych sprawozdań uczestników i przedstawianie ich kierownikowi studiów doktoranckich, roczna ocena postępów w rozwoju naukowym oraz pracy doktorskiej i przedstawianie jej kierownikowi studiów doktoranckich, po zakończeniu każdego roku akademickiego. Karta oceny wg wzoru stanowiącego załącznik nr 1 do niniejszego regulaminu, powiadamianie kierownika studiów o braku postępów uczestników studiów doktoranckich i przedstawianie wniosków o skreślenie z listy uczestników studiów doktoranckich.”

Doktoranci podczas spotkania z Zespołem Oceniającym wyrażali pogląd, że pracownicy naukowcy, będący opiekunami naukowymi i promotorami wywiązują się odpowiednio ze swoich obowiązków. Doktoranci podkreślali również, że są przygotowani do prowadzenia zajęć dydaktycznych przez odpowiednich nauczycieli akademickich. Każdy z doktorantów studiów stacjonarnych prowadzi rocznie 90h zajęć ze studentami, poza pierwszym rokiem, gdzie liczba ta wynosi 45h.

Doktoranci są wspierani zarówno przez Wydział jak również przez swoich promotorów w publikowaniu artykułów naukowych oraz w wyjazdach zagranicznych, zarówno finansowo jak i merytorycznie.

Pozytywnie należy ocenić wsparcie socjalne doktorantów studiów niestacjonarnych, którzy decyzją Rektora mogą zostać zwolnieni w całości lub części z opłat, w przypadku udokumentowanych wybitnych osiągnięć w nauce lub udokumentowanej szczególnie trudnej sytuacji materialnej lub zdrowotnej.

Stypendium doktoranckie w Uniwersytecie Medycznym w Poznaniu jest przyznawane na podstawie Regulaminu przyznawania stypendiów doktoranckich na Uniwersytecie Medycznym im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu (Zarządzenie Nr 36/12 Rektora Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu z dnia 28 maja 2012 roku). Doktoranci w rozmowie z Zespołem Oceniającym podkreślali, że każdy uczestnik studiów spełniający kryterium do przyznania stypendium, stypendium to otrzymuje, co należy wyróżnić. Jednakże w Regulaminie znalazło się kilka zapisów, niezgodnych z przepisami prawa.

Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie studiów doktoranckich oraz stypendiów doktoranckich określa tryb powoływania

komisji i mówi, że komisja doktorancka jest powoływana w jednostce, a nie na poziomie uczelni:

„§ 14. 1. Stypendium doktoranckie przyznaje rektor uczelni albo dyrektor jednostki naukowej, po zaopiniowaniu przez komisję doktorancką jednostki organizacyjnej uczelni albo jednostki naukowej, zwaną dalej „komisją”, wniosków o przyznanie tego stypendium.

Komisję powołuje rektor uczelni albo dyrektor jednostki naukowej.

W skład komisji wchodzi co najmniej trzech członków powoływanych spośród nauczycieli akademickich zatrudnionych w jednostce organizacyjnej uczelni albo pracowników naukowych jednostki naukowej, posiadających co najmniej stopień naukowy doktora habilitowanego albo doktora habilitowanego sztuki lub kwalifikacje II stopnia w zakresie sztuki i dyscyplin artystycznych, albo osoba, która nabyła uprawnienie równoważne z uprawnieniami doktora habilitowanego na podstawie [art. 21a](#) ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki, w tym kierownik studiów doktoranckich, który pełni funkcję przewodniczącego komisji, oraz przedstawiciel doktorantów.”. Sugeruje się powołanie komisji doktoranckiej zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami prawa.

Wątpliwości budzi również przepis zawarty w Regulaminie przyznawania stypendiów doktoranckich na Uniwersytecie Medycznym im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu w punkcie: § 4 ust. 4 Doktorant realizujący specjalizację lekarską w trybie rezydentury ma obowiązek niezwłocznie powiadomić rektora o terminie rozpoczęcia etatu rezydenckiego w formie pisemnego oświadczenia. W przypadku niezłożenia niniejszego oświadczenia doktorant zostanie pociągnięty do odpowiedzialności dyscyplinarnej. Od kwietnia 2010 r. doktorant może pracować na pełen etat oraz pobierać stypendium doktoranckie (Ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym z dnia 27 lipca 2005 r. Dz.U. 2005 nr 164 poz. 1365, art. 200). Niezrozumiałym jest pociąganie do odpowiedzialności dyscyplinarnej osób, które ww. oświadczenia nie złożą.

Regulamin przyznawania stypendiów w ogólny sposób przedstawia kryteria przyznawania stypendium, zawiera tylko zapisy zawarte w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie studiów doktoranckich oraz stypendiów doktoranckich. Należy się zastanowić nad wprowadzeniem szczegółowych kryteriów na poziomie uczelni oraz jednostek.

Zwiększenie stypendium doktoranckiego przyznawane jest doktorantom na mocy Regulaminu przyznawania zwiększenia stypendiów doktoranckich na Uniwersytecie Medycznym im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu (załącznik do Zarządzenie Nr 37/12 Rektora Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu z dnia 28 maja 2012 roku). Załącznikiem do ww. regulaminu jest formularz wniosku.

Zwiększenie stypendium doktoranckiego przyznawane jest dla 30% najlepszych doktorantów (Ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym art. 200a). Z protokołu zbiorczego z posiedzenia komisji doktoranckiej w sprawie przyznania stypendium doktoranckiego i zwiększenia stypendium doktoranckiego dla uczestników studiów doktoranckich UM w Poznaniu (z dnia 25.09.2013 r.) wynika, że nie przyznano właściwej liczby stypendiów – przyznano liczbę mniejszą, jedynie dla 3 roku wydatkowano całą kwotę. Dotacja na zwiększenie stypendium

doktoranckiego (Ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym art. 94b) jest dotacją celową i powinna zostać w pełni przekazana doktorantom w formie zwiększenia stypendium.

Wszystkie decyzje stypendialne są wydawane we właściwy sposób.

Na Uniwersytecie Medycznym w Poznaniu nie został przygotowany regulamin Funduszu Pomocy Materialnej. Istnieje jedynie Regulamin przyznawania stypendiów dla najlepszych doktorantów Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu (załącznik do Zarządzenia Nr 38/12 Rektora Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu z dnia 28 maja 2012 roku). Ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym mówi, że

„Art. 199

1. Doktorant może otrzymać pomoc materialną w formie:

- 1) stypendium socjalnego;
- 2) zapomogi;
- 3) stypendium dla najlepszych doktorantów;
- 4) stypendium specjalnego dla osób niepełnosprawnych;
- 5) stypendium ministra za wybitne osiągnięcia.”

Do przyznawania ww. świadczeń dla doktorantów stosuje się odpowiednio przepisy o pomocy materialnej dla studentów (PSW art. 199 ust. 4).

„Art. 186.

1. Szczegółowy regulamin ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów, o których mowa w art. 173 ust. 1 pkt 1-3 i 8, w tym szczegółowe kryteria i tryb udzielania świadczeń pomocy materialnej dla studentów, wzory wniosków o przyznanie świadczeń pomocy materialnej, wzór oświadczenia o niepobieraniu świadczeń na innym kierunku studiów oraz sposób udokumentowania sytuacji materialnej studenta ustala rektor w porozumieniu z uczelnianym organem samorządu studenckiego.”

Doktoranci nie mają możliwości pobierania części świadczeń, mogą aplikować tylko o stypendium dla najlepszych doktorantów. Uczelnia nie dopełnia obowiązku ustawowego w tym zakresie. Zaleca się przygotowanie regulaminy całej pomocy materialnej, a nie tylko jej części.

Pozytywnie należy natomiast ocenić kryteria oceny dorobku naukowego, które w przejrzysty sposób określają zasady tworzenia list rankingowych. Formularz wniosku został dołączony jako załącznik do Regulaminu przyznawania stypendiów dla najlepszych doktorantów Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu i jest dostępny na stronie internetowej uczelni.

Doktoranci wskazywali warunki socjalne na Wydziale jako odpowiednie. Każdy z doktorantów posiada swoje miejsce do pracy.

W Uczelni, której częścią jest oceniana Jednostka, przyjęto przepisy wewnętrzne dotyczące rozpatrywania skarg i rozwiązywania sytuacji konfliktowych. Wskazaną powyżej materię reguluje w szczególności zarządzenie nr 64/09 Rektora Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu z dnia 30 listopada 2009 roku w sprawie trybu składania skarg przez studentów,

który to dokument reguluje szczególnie skargi dotyczące dyskryminacji, lobbingu, molestowania seksualnego itp. gdzie konieczne okazuje się zachowanie anonimowości studenta składającego skargę. Wskazany dokument reguluje ponadto podmioty odpowiedzialne za rozpatrywanie skarg, ich instancyjny charakter oraz ciała zajmujące się rozstrzygnięciem o konfliktach tj. komisje dyscyplinarne. Głównym podmiotem na Wydziale odpowiedzialnym za rozpatrywanie skarg i rozwiązywanie sytuacji konfliktowych jest Dziekan, jak również prodziekani, a w szczególności powoływani w porozumieniu z przedstawicielami studentów opiekunowie poszczególnych lat. W ocenianej jednostce studenci korzystają z możliwości zgłaszania Dziekanowi, sytuacji problematycznych, patologicznych lub innych nieprawidłowości. Studenci uważają ten system za intuicyjny i raczej skuteczny.

W Uczelni została powołana *Uczelniana Komisja Dyscyplinarna ds. Doktorantów* oraz *Uczelniana Odwoławcza Komisja Dyscyplinarna ds. Doktorantów*. W składzie obu komisji doktoranci znajdują się w większości w stosunku do innych pracowników uczelni, co jest zgodne z obowiązującymi przepisami prawa – ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym art. 226 ust. 2. Sytuacje konfliktowe na Wydziale analizowane są indywidualnie. System rozpatrywania skarg jest zapewniony przez Komisję Dyscyplinarną dla Doktorantów na poziomie centralnym.

Uczelnia respektuje prawo do samorządności doktoranckiej. Samorząd Doktorantów korzystał z praw np. opiniowanie regulaminów, uczestnictwo w pracach Senatu itp. Przedstawiciel doktorantów na Wydziale jest członkiem Rady Wydziału oraz odpowiednich komisji i uczestniczy w jej posiedzeniach, co zostało odnotowane w listach obecności np. na Radzie Wydziału oraz w protokołach.

Doktoranci nie mieli możliwości zaopiniowania wniosku o powołanie kierownika studiów doktoranckich. Wątpliwości budzi również fakt praktycznie braku funkcjonującego Samorządu Doktorantów, mimo że formalnie istnieje. Doktoranci w ogóle nie czują, że samorząd ich wspiera i broni ich praw.

W Uniwersytecie Medycznym w Poznaniu funkcjonuje samorząd studencki działający przez swoje organy na podstawie uchwalonego przez nie Regulaminu, którego zgodność z Ustawą i Statutem stwierdził Senat Uczelni na podstawie art. 202 ust. 4 Ustawy. Regulamin spełnia przesłanki Ustawowe co do swojej treści. Samorząd studenci działa na stopniu Uczelni i wydziałów.

Wydział spełnia wymagania Ustawy z art. 67 ust. 4 co do odpowiedniego minimalnego udziału przedstawicieli studentów i doktorantów w Radzie Wydziału ocenianej jednostki. Przedstawiciele studentów uczęszczają na posiedzenia Rady Wydziału, są na nią w prawidłowy sposób zapraszani oraz otrzymują odpowiednio wcześniej wszelkie dokumenty, które są na nich omawiane. Studenci traktowani są na posiedzeniach w sposób partnerski oraz swobodnie wyrażają swoje opinie, o które są pytani. Przedstawiciele studentów są aktywnie włączani przez Władze Wydziału w większość działań związanych z procedowaniem nad sprawami Wydziału, co aktywnie wykorzystują przedstawiając swoje opinie i stanowiska nieraz proponując nowe konstruktywne rozwiązania i zmiany w toku studiów.

Przedstawiciele studentów nie biorą w pełni udziału w pracy nad opracowywaniem efektów kształcenia oraz ich ewaluacją poprzez udział w pracach nad planami studiów i programami kształcenia. Praca nad programami kształcenia odbywa się co do zasady na posiedzeniach Rad Programowych poszczególnych kierunków w oparciu o materiały dostarczone przez poszczególne katedry Wydziału. Mimo potwierdzonego udziału studentów w tych posiedzeniach Zespół Oceniający ustalił na spotkaniu z samorządem studenckim, iż nie są to studenci delegowani przez właściwy wydziałowy organ samorządu studenckiego, co potwierdzono następnie w rozmowie z osobami zajmującymi się zapewnianiem jakości kształcenia na Wydziale. Zespół Oceniający nie mógł ustalić kto powołuje studentów do tych Rad oraz według jakich kryteriów. Oceniany Wydział nie przedstawił też oficjalnych dokumentów powołujących wskazane powyżej Rady programowe.

Oceniany Wydział nie przedstawił ponadto opinii przedstawicieli studentów na temat programów kształcenia, których wymaga art. 68 ust. 1 punkt 2) ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

Wydział zapewnia na potrzeby działalności ustawowej i regulaminowej wydziałowego samorządu studenckiego niezbędną bazę lokalową, która jest wyposażona w sprzęt biurowy, telefon stacjonarny i inne środki trwałe potrzebne do prawidłowego funkcjonowania, co potwierdzają członkowie samorządu studenckiego w rozmowie z zespołem oceniającym. Władze wydziału wspierają finansowo działalność studencką, w tym działalność samorządu wydziałowego. Co więcej, Samorząd Studencki na Wydziale czerpie środki finansowe na swoją działalność z budżetu Samorządu Studentów ustalanego na stopniu Uczelni i rozdysponowywanego zgodnie z Ustawą przez jego właściwe organy.

Współpraca pomiędzy Władzami Wydziału, a organami Samorządu Studenckiego jest bardzo dobra. Kontakty charakteryzują się wzajemną życzliwością i konstruktywnym dialogiem. Postulaty samorządu studenckiego szczególnie dotyczące spraw studenckich są wysłuchiwane i zazwyczaj uwzględniane, a problemy dotyczące toku studiów rozwiązywane pozytywnie. Samorząd wydziałowy jest w stałym kontakcie z Władzami Wydziału, a w szczególności z Dziekanem, bierze udział w posiedzeniach kolegiów dziekańskich. Przedstawiciele studentów cenią sobie otwartość i wyrozumiałość na sprawy studenckie Władz Wydziału. Przedstawiciele studentów są realnie włączeni w decydowanie o sprawach ocenianej jednostki, proszeni są o oficjalne i nieoficjalne opinie na wiele tematów poprzez liczne spotkania, jak i wymianę poglądów. Jako przykład aktywnych działań studentów można podać propozycję samorządu co do wprowadzenia regulaminu zapisów na seminaria magisterskie oraz aktywne prace przy opracowaniu nowej ogólnouczelnianej elektronicznej ankiecie oceny zajęć i prowadzących. Członkowie wydziałowego samorządu studenckiego nie doznają problemów w toku studiów ze względu na spełnianie swoich ustawowych obowiązków, a są wspierani np. poprzez usprawiedliwianie nieobecności na zajęciach w przypadku przebywania na posiedzeniach Rady Wydziału i innych ciał, w których zasiadają i na które chętnie oraz sumiennie uczęszczają, co ustalono na podstawie odpowiednich protokołów. Gwarantem takiego stanu rzeczy nie jest jedynie życzliwość władz Uczelni, ale również §12 pkt. 8 Regulaminu Studiów. Relacje Władz Wydziału z przedstawicielami studentów należy ocenić jednoznacznie pozytywnie.

Samorząd studencki działa transparentnie i z poszanowaniem dla interesów studentów działając w pełni na ich korzyść oraz organizując liczne inicjatywy takie jak na przykład Dni Otwarte Uczelni i Wydziału, dodatkową ankietyzację procesu dydaktycznego, w której studenci oceniają jakość kształcenia na ocenianym Wydziale, szkolenia dla studentów I roku z praw studenta, Juwenalia oraz Bal Medyka, co ocenia się niezwykle pozytywnie.

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) System opieki naukowej i dydaktycznej na Wydziale działa zasadniczo poprawnie, należy jednak uporządkować regulacje prawne dotyczące systemu opieki socjalnej dla doktorantów.

2) Komisja Dyscyplinarna dla Studentów i Doktorantów Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu ma zapewniony odpowiedni skład.

3) Samorząd Doktorantów nie w pełni angażuje się w działalność na rzecz doktorantów, ale dostaje wsparcie ze strony Uczelni. Samorząd Studentów powinien być włączony w prace nad efektami kształcenia.

8. Spójność systemu wewnętrznych przepisów prawnych normujących proces zapewnienia jakości kształcenia, oraz jego zgodność z przepisami powszechnie obowiązującymi

W wizytowanej Uczelni aktualnie obowiązującym dokumentem regulującym kwestie zapewnienia jakości kształcenia jest Uchwała nr 42/12 Senatu Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu z dnia 28 marca 2012 w sprawie wprowadzenia w Uniwersytecie Medycznym im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu Uczelnianego Systemu Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia. Poprzednim dokumentem regulującym tę kwestie w Uczelni była Uchwała nr 1/2008 Senatu z dnia 30 stycznia 2008 roku w sprawie wprowadzenia w Uniwersytecie Medycznym im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia.

Zgodnie § 1 pkt. 4 załącznika do wspomnianej Uchwały nr 42/12 zasadniczymi celami systemu, jest:

- 1) zapewnienie wysokiej jakości kształcenia;
- 2) stymulowanie ciągłego doskonalenia i zapewnienia jakości kształcenia w uniwersytecie oraz doskonalenie programów kształcenia na prowadzonych kierunkach studiów;
- 3) podnoszenie rangi pracy dydaktycznej oraz budowanie etosu nauczyciela akademickiego;
- 4) gromadzenie i upowszechnianie informacji na temat efektów kształcenia studentów, poziomu wykształcenia absolwentów oraz efektów kształcenia na studiach doktoranckich i podyplomowych;
- 5) współpraca z samorządem studenckim, samorządem doktorantów oraz interesariuszami zewnętrznymi uczestniczącymi w procesie określania efektów kształcenia.

Z kolei w § 10 określono szczegółowe zadania USZJK obejmujące:

- 1) stałe i systematyczne monitorowanie realizacji i poziomu kształcenia wszystkich przedmiotów;
- 2) doskonalenie planów i programów studiów, m.in. poprzez aktualizowanie nauczanych treści i ich synchronizowanie w obrębie poszczególnych modułów,
- 3) inspiracja wszystkich stron – uczestników procesu dydaktycznego - do dbałości o wysokie standardy kształcenia,
- 4) rozwijanie i utrwalanie poczucia współodpowiedzialności nauczycieli akademickich, pracowników naukowo-technicznych oraz studentów i doktorantów za jakość i poziom zajęć dydaktycznych,
- 5) kształtowanie partnerskiej współpracy studentów, doktorantów, nauczycieli akademickich i pracowników naukowo-technicznych,
- 6) spełnianie zaleceń wynikających z wprowadzenia procesu bolońskiego i Krajowych Ram Kwalifikacji, z podkreśleniem efektów kształcenia.

W ramach Uczelnianego Systemu Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia ocenie podlegają (§ 2 powyższego Załącznika):

- plany studiów i programy kształcenia oraz efekty kształcenia,
- proces kształcenia, w tym organizacja i warunki prowadzenia zajęć dydaktycznych,
- kariera zawodowa absolwentów oraz opinia pracodawców w zakresie przygotowania absolwentów do pracy zawodowej,
- jakość obsługi administracyjnej procesu dydaktycznego,
- warunki socjalne studentów i doktorantów, w tym możliwości uzyskiwania stypendiów oraz dostęp do domów studenckich,
- mobilność studentów i doktorantów,
- akty prawne regulujące proces kształcenia oraz sprawy socjalne studentów i doktorantów,

Na strukturę Uczelnianego Systemu Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia składają się Uczelniany Zespół Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz Wydziałowe Zespoły Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia. Członków Uczelnianego Zespołu na okres kadencji organów Uczelnianych powołuje Rektor, natomiast Wydziałowy Zespół – Dziekan. Do zadań Wydziałowego Zespołu Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia należy:

- 1) przegląd i analiza programów nauczania pod kątem zgodności z realizowanym programem studiów;
- 2) przygotowanie i prowadzenie wśród studentów, doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych badań ankietowych dotyczących jakości kształcenia,
- 3) hospitacje zajęć dydaktycznych uwzględniające ich związek z założonymi celami kształcenia oraz stosowność wykorzystywanych metod i środków dydaktycznych,
- 4) opracowanie rezultatów przeprowadzonych badań jakości i efektów kształcenia,
- 5) wdrażanie opracowanych procedur służących zapewnieniu i doskonaleniu jakości kształcenia,
- 6) analizowanie i publikowanie wyników oceny jakości kształcenia oraz efektów kształcenia,
- 7) przedstawianie Dziekanowi propozycji działań mających na celu podnoszenie jakości kształcenia na wydziale,
- 8) przedstawianie radzie wydziału corocznych sprawozdań z efektów działania systemu zarządzania jakością kształcenia na wydziale,

9) analiza sposobów i zasad oceniania studentów i doktorantów, w tym stosowanych kryteriów i procedur.

W Uchwale nr 42/12, której mowa na wstępie **nie sprecyzowano jednak kompetencji i zadań Uczelnianego Zespołu Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia** a także zależności z jego Wydziałowymi odpowiednikami. Ograniczono się jedynie do stwierdzenia, że UZDZJK nadzoruje prace Wydziałowych Zespołów.

W § 7 Załącznika do Uchwały 42/12 opisano instrumenty realizacji zadań USDZJK w Uczelni tj. formalną dokumentację procesu dydaktycznego, ankietyzacje studentów, doktorantów, słuchaczy studiów podyplomowych, oraz hospitacje zajęć dydaktycznych. Ponadto uzupełnieniem opisowej oceny jakości kształcenia w Uczelni jest zestaw wskaźników liczbowych (parametry ilościowe) określone § 16 wspomnianego Załącznika.

Realizując zapisy Załącznika do Uchwały 42/12 Rektor Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu Zarządzeniem nr 11/13 z dnia 7 marca 2013 powołał Uczelniany Zespół Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia, natomiast Dziekan Wydziału Farmaceutycznego 10 października 2012 r. Wydziałowy Zespół Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia (**w powołaniu określono go błędnie jako Zespół ds. Jakości Kształcenia**). Uczelniany Zespół został powołany w składzie zgodnym z zapisami Uchwały Senatu 42/12, w przypadku zaś Wydziałowego Zespołu skład jego **jest niezgodny** z zapisami wspomnianego § 4 Załącznika uchwały, bowiem:

- Wydziałowy Zespoły Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia powinien liczyć 15 do 20 osób, powołany na ocenianym Wydziale **liczy zaś 11 osób**;
- w Zespole **brak powoływanego przez Dziekana Sekretarza Zespołu**;
- **brak w Zespole przedstawicieli interesariuszy zewnętrznych**;
- nie można ocenić również, czy w składzie Wydziałowego Zespołu znajduje się Przewodniczący Rad Pedagogicznych, ponieważ ani składu, ani dokumentu ich formalnego powołania na wizytacji nie przedstawiono.

W toku wizytacji nie przedstawiono protokołów z posiedzeń Wydziałowego Zespołu Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia wraz z wnioskami, jakie Zespół formułował do Dziekana. Jedyne dokumenty udostępnione na wizytacji dotyczące prac Wydziałowego Zespołu to protokół z posiedzenia 11 grudnia 2007 r. poprzednio funkcjonującego na Wydziale Wydziałowego Zespołu Zapewnienia Jakości Kształcenia, kiedy formalnie system zapewnienia jakości kształcenia nie był jeszcze uchwalony przez Senat Uczelni, a także opracowywane za każdy rok akademicki (od 2007 r., ostatnie z roku akademickiego 2011/2012) sprawozdania Zespołu Zapewnienia Jakości Kształcenia zawierające zbiorcze podsumowanie merytoryczne i statystyczne przeprowadzonych ankiet i hospitacji.

Zgodnie z zapisami Załącznika do Uchwały Senatu 42/12, do kompetencji Wydziałowego Zespołu Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia należy między innymi przegląd i analiza programów nauczania pod kątem zgodności z realizowanym programem studiów. Z uzyskanych podczas wizytacji informacji wynika, że zadania te wykonują Wydziałowe Komisje ds. programowych na kierunkach: „analityka medyczna”, „farmacja” oraz „kosmetologia”, które Dziekan Wydziału Farmaceutycznego powołał w dniu 10 października 2012 r. Komisje te nie są formalnie umocowane jako elementy systemu zapewnienia

i doskonalenia jakości kształcenia powołanego w Uczelni. Posiedzenia tych Komisji odbywają się regularnie, są protokołowane i zawierają wnioski kierowane do Dziekana odnośnie zamian w planach i programach studiów. W skład wspomnianych Komisji wchodzi przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych. Wydziałowe Komisje ds. programowych na kierunkach: „analitka medyczna” oraz „farmacja” opracowały także własne procedury ewaluacji programu kształcenia. Na Wydziale nie funkcjonują natomiast Komisje programowe do spraw programu studiów podyplomowych oraz studiów doktoranckich, które wbrew zapisom Ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r., poz. 572 i 742) nie są prowadzone przez Wydział Farmaceutyczny. Ponadto według uzyskanych przez Zespół Oceniający informacji na Wydziale Farmaceutycznym funkcjonują jeszcze Rady Pedagogiczne, jednak dokumentu ich formalnego powołania nie przedstawiono. Wedle deklaracji Władz Wydziału Rady Pedagogiczne prowadzone są przez Prodziekana ds. danego kierunku, z udziałem osób odpowiedzialnych za realizację przedmiotów i przedstawicieli studentów (starostów roku i starostów grup). Zarówno nauczyciele akademicy jak i studenci przedstawiają swoje uwagi dotyczące realizacji procesu dydaktycznego. Na dowód tego przekazano zbiorczy formularz z zestawieniem takich uwag w maju 2013 r. roku przez studentów i prowadzących zajęcia na kierunku „analitka medyczna”.

Na Wydziale Farmaceutycznym prowadzone są wśród studentów badania ankietowe dotyczące jakości kształcenia oraz hospitacje zajęć dydaktycznych za których przeprowadzenie odpowiedzialny jest Wydziałowy Zespół Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia. W § 14 Załącznika do Uchwały 42/12 określono następujące rodzaje ankiet: a) *ankieta do oceny poszczególnych przedmiotów* – oddzielnie: wykłady, ćwiczenia, lektoraty (po zakończeniu zajęć dydaktycznych), b) *ankieta do oceny programu studiów* (poziom I, II, III stopnia) oraz c) *ankieta dla absolwentów* (po odebraniu dyplomu oraz po 3 i 5 latach od ukończenia studiów). Na Wydziale Farmaceutycznym przeprowadzane są natomiast następujące ankiety ogólnouczelniane: *studencka oceny wykładów* i *oceny zajęć dydaktycznych*, a także wewnętrzne ankiety wydziałowe *oceny pracy dydaktycznej nauczycieli akademickich* oraz ankiety przeprowadzane indywidualnie przez Zakłady realizujące poszczególne przedmioty. Na ocenianym Wydziale nie przeprowadzana jest ankieta wśród słuchaczy studiów podyplomowych. Na poziomie centralnym Uczelni prowadzona jest z kolei ankieta doktorantów i absolwentów (przeprowadzane przez Biuro Karier Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu. Z danych uzyskanych z ankiet na Wydziale Farmaceutycznym sporządzane są zestawienia uwag studentów opracowywane przez Wydziałowy Zespół Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia.

Hospitacje zajęć dydaktycznych w ocenianej Jednostce odbywają się corocznie. Członkowie Wydziałowego Zespołu Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia przeprowadzają hospitacje ćwiczeń (zajęcia praktyczne) oraz wykładów (seminariów). Zajęcia dydaktyczne prowadzone przez kierowników jednostek oraz jednostek międzywydziałowych w myśl zapisów Załącznika do Uchwały 42/2012 powinny być hospitowane przez Dziekana. Zapis ten jednak nie jest przestrzegany. Plan hospitacji zajęć dydaktycznych ustala Dziekan w porozumieniu z Przewodniczącym Wydziałowego Zespołu Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia. Z hospitacji sporządzane są protokoły. Rezultaty hospitacji – zgodnie z wymienioną na wstępie Uchwałą - powinny opracowane być w formie ujednoczonego raportu, jednakowego dla wszystkich kierunków, poziomów i sposobów realizacji programu

studiów. Wzór raportu ustala Prorektor ds. Studenckich i zatwierdza Senat. Jako, że Prorektor ds. Studenckich nie ustalił dotychczas wzoru takiego raportu, Wydział Farmaceutyczny przeprowadza go na własnym wzorze. Ponadto, zgodnie z § 14 pkt.10 Załącznika do Uchwały 42/2012, raporty z hospitacji zajęć dydaktycznych oraz rezultaty badań ankietowych, Dziekan przekazuje do ogólnouczelnianej jednostki - Pracowni Oceny Jakości Kształcenia, która sporządza roczne sprawozdania z działania Uczelnianego Systemu Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia. Pracowania przeprowadza także z własnej inicjatywy badanie ankietowe absolwentów – po odebraniu dyplomu.

Na wizytacji **nie przedstawiono informacji i dokumentacji pozwalających na stwierdzenie, że Wydziałowy Zespół Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia realizuje pozostałe zadania określone w Załączniku do Uchwały 42/2012** tj. analizuje i publikuje wynik oceny jakości kształcenia oraz efektów kształcenia, przedstawia Dziekanowi propozycje działań mających na celu podnoszenie, jakości kształcenia na wydziale, przedstawia Radzie Wydziału coroczne sprawozdania z efektów działania systemu zarządzania jakością kształcenia na Wydziale, a także analizuje sposoby i zasady oceniania studentów i doktorantów, w tym stosowanych kryteriów i procedur.

Dokumentacja dotycząca wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia jest prowadzona i udostępniana przez Dział Spraw Studenckich i Dziekanat, które prowadzą obsługę administracyjną Uczelnianego Systemu Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia. Na poziomie uczelnianym sporządzane są przez Pracownię Oceny Jakości Kształcenia od 2008 roku co roczne sprawozdania z Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, w którym opisywane są rezultaty przeprowadzonych ankietyzacji i hospitacji na Wydziałach wchodzących w skład Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu. Podobnie na Wydziale Farmaceutycznym Wydziałowy Zespół Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia opracowuje każdego roku sprawozdanie zawierające zbiorcze podsumowanie merytoryczne i statystyczne przeprowadzonych ankiet i hospitacji.

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego³ ...częściowo..

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego.

Z otrzymanej dokumentacji wynika, iż Jednostka działa w ramach wewnętrznych przepisów prawnych normujących proces zapewnienia jakości kształcenia wyłącznie o charakterze ogólnouczelnianym. Przepisy te nie są kompletne, bowiem w obowiązującej Uchwale dotyczącej Uczelnianego Systemu Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia nie określono zadań Uczelnianego Zespołu Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia. Natomiast w ocenianej Jednostce skład Wydziałowego Zespołu Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia nie jest zgodny z zapisami wspomnianej Uchwały. Wydziałowy Zespół nie realizuje również większości przypisanych mu zadań. Nie przedstawiono protokołów z posiedzeń Wydziałowego Zespołu Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia wraz z wnioskami, jakie Zespół formułował do Dziekana, ani sprawozdań z efektów działania systemu zarządzania jakością kształcenia na Wydziale. Zespół Oceniający sugeruje, by Jednostka opracowała i wdrożyła formalne procedury zapewnienia jakości w poszczególnych elementach składających się na proces kształcenia, bowiem system zapewnienia jakości kształcenia działający obecnie wydają się być niewystarczający. Ponadto system zapewnienia jakości kształcenia na Wydziale powinien

obejmować wszystkie rodzaje studiów, w tym studia doktoranckie i podyplomowe. Uczelnia i Wydział nie podejmowały dotychczas działań w zakresie doskonalenia wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia.

Podsumowanie

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny instytucjonalnej

L.p.	Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
		wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1	strategia rozwoju		X			
2	wewnętrzny system zapewnienia jakości			X		
3	cele i efekty kształcenia na studiach doktoranckich i podyplomowych oraz system ich weryfikacji			X		
4	zasoby kadrowe, materialne i finansowe		X			
5	prowadzenie badań naukowych		X			
6	współpraca krajowa i międzynarodowa	X				
7	system wsparcia studentów i doktorantów			X		
8	przepisy wewnętrzne normujące proces zapewnienia jakości kształcenia				X	

Odniesienie się do dokonanej przez jednostkę analizy SWOT w kontekście wyników przeprowadzonej oceny wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia oraz oceny zasobów kadrowych, materialnych, działalności naukowej i międzynarodowej, współpracy z beneficjentami procesu kształcenia.

Jednostka, jako swoje silne strony, słusznie podaje m.in. zróżnicowaną ofertę kształcenia, w tym szeroką ofertę kursów podyplomowych, jakość kadry naukowo-dydaktycznej, realizację kursu na poziomie Pharm. D. w języku angielskim, znaczący udział doktorantów i studentów w badaniach naukowych, wysoką internalizację kształcenia. Zespół Oceniający podobnie identyfikuje silne strony Jednostki. Pewne zdziwienie budzi jednak fakt, że Wydział jako swoją silną stronę podaje „dobrze rozwinięty i funkcjonujący System Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia”. Według Zespołu Oceniającego System ten wymaga jeszcze sporo działań porządkujących, zarówno w sferze organizacyjno-formalnej, jak i w obszarze kompleksowości jego działania.

Jako swoje słabe strony Wydział podaje m.in. brak systemowych rozwiązań w zakresie lokalizacji nowoczesnej, dobrze wyposażonej siedziby Wydziału, niewystarczającą skuteczność w pozyskiwaniu środków wsparcia zewnętrznego, zbyt niski stopień praktycznego wykorzystania prowadzonych badań, zbyt niski poziom zwrotu anonimowych ankiet studenckich, trudności w szerokim i skutecznym śledzeniu losów absolwentów, z czym można się zgodzić. W opinii Zespołu Oceniającego Wydział jednak zbyt skromnie ocenia swoje wyposażenie w aparaturę badawczą oraz sprzęt dydaktyczny, gdyż nie odbiega ono od wyposażenia innych uczelni medycznych w Polsce.

Jako możliwe zagrożenia dalszego rozwoju Jednostka wymienia czynniki dotyczące wszystkich szkół wyższych w kraju, jak m.in. obniżająca się liczba kandydatów na studia (niż demograficzny), obniżający się poziom przygotowania kandydatów na studia i wynikające z tego trudności osiągnięcia, duża konkurencja na rynku usług edukacyjnych, a także czynniki specyficzne dla Wydziału, jak stopniowe wysycenie rynku pracy dla farmaceutów, kosmetologów i analityków medycznych, zaburzenia na rynku pracy dla farmaceutów wynikające z nadmiernego i niekontrolowanego przyrostu średniego personelu medycznego, czy brak niezbędnych, precyzyjnych regulacji prawnych związanych z niektórymi obszarami funkcjonowania osób w zawodzie farmaceuty. Zespół Oceniający niestety musi się zgodzić z analizą dokonaną przez Jednostkę.

Należy również zgodzić się z oceną Wydziału, że swe szanse rozwoju widzi m.in. w rosnącym poziomie realizowanych prac naukowych, intensywnym rozwoju młodej kadry naukowej, rosnącej liczbie kontaktów zagranicznych owocujących rzeczywistą współpracą badawczą i dydaktyczną oraz wysoką, ugruntowaną pozycją na rynku medycznych usług edukacyjnych regionu i kraju.

Łódź, 15 07 2013

Przewodniczący Zespołu Oceniającego PKA

Prof. dr hab. Wojciech Mielicki

Główne uwagi Zespołu Oceniającego dotyczyły braku formalnych procedur składających się na Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia, co w wielu wypadkach uniemożliwiało ocenę skuteczności jego działania. W odpowiedzi na Raport Powizytacyjny Władze Wydziału przekazały szereg wyjaśnień oraz wskazały konkretne działania naprawcze już podjęte w celu poprawy działania Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia. Ich wykaz zawarty jest w Załączniku 1 odpowiedzi. M.in. Jednostka deklaruje złożenie wniosku do JM Rektora o formalne przypisanie studiów III stopnia do Wydziału Farmaceutycznego, co pozwoli również na wdrożenie struktur WSZJK na ten poziom studiów (pkt. 44 Załącznika nr 1), opracowanie przez Wydziałowy Zespół Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia sformalizowanej procedury oceny efektywności działania Systemu (pkt. 30), rozszerzenie składu Rad Programowych o studentów (pkt. 46), skorygowanie nazwy oraz składu Wydziałowego Zespołu Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia (pkt. 52 i 53), przedstawienie harmonogramu hospitacji (pkt. 59), a także podjęcie wielu i innych działań naprawczych. Biorąc pod uwagę te działania, a także poprzednie oceny Systemu dokonane podczas ocen jakości kształcenia na poszczególnych kierunkach Wydziału (oceny pozytywne), Zespół Oceniający proponuje podnieść ocenę kryterium 2 z „znacząco” na „w pełni”, z jednoczesnym zaleceniem dalszego porządkowania i formalizowania struktur oraz procedur WSZJK.

Tabela nr 3

Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia		X			